

Efekty kształcenia dla kierunku **Biologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych.
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauki i dyscypliny naukowej:** kierunek przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie nauk biologicznych, dziedziny nauk biologicznych, dyscypliny naukowej: biologia.
3. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
5. **Absolwent:** ma podstawową wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu ogólnych zagadnień biologii, oparte na podstawach nauk matematyczno-przyrodniczych. Zna podstawowe zjawiska i procesy przyrodnicze. Dysponuje wiedzą z zakresu podstawowych procesów biologicznych na poziomie molekularnym i komórkowym w odniesieniu do poszczególnych grup organizmów. Posiada wiedzę o funkcjach fizjologiczno-biochemicznych organizmów żywych. Zna formy różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym. Zna i rozumie prawa przyrody oraz zależności między elementami środowiska. Posługuje się podstawowymi technikami stosowanymi w biologii. Jest przygotowany do podjęcia pracy w przemyśle, laboratoriach badawczych, kontrolnych i diagnostycznych w zakresie prowadzenia podstawowych prac badawczych, kontrolnych i diagnostycznych, oprócz wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej w rozumieniu Ustawy o diagnostyce laboratoryjnej. Absolwent jest przygotowany do kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia.
6. **Objaśnienie oznaczeń:**
  - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
  - b) A - profil ogólnie akademicki
  - c) 1 - studia pierwszego stopnia
  - d) W - kategoria wiedzy
  - e) U - kategoria umiejętności
  - f) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
  - g) P1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów pierwszego stopnia
  - h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku biologia - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych
WIEDZA		
K1A_W01	Rozumie i potrafi wykorzystywać narzędzia matematyczne do opisu zjawisk zachodzących w przyrodzie	P1A_W02 P1A_W03
K1A_W02	Ma podstawową wiedzę z zakresu metod statystycznych stosowanych w biologii, pozwalającą na opisywanie i interpretowanie procesów biologicznych	P1A_W02 P1A_W06
K1A_W03	Rozumie zjawiska i procesy fizyczne w przyrodzie i ich związek z funkcjonowaniem organizmów żywych	P1A_W01 P1A_W03
K1A_W04	Rozumie zależność między warunkami geologicznymi, geochemicznymi i klimatycznymi a różnorodnością i strukturą biomów	P1A_W04 P1A_W05
K1A_W05	Zna różnorodność i biologię poszczególnych form życia	P1A_W04 P1A_W05
K1A_W06	Zna budowę, i zróżnicowanie funkcjonalne organizmów na poszczególnych poziomach organizacji	P1A_W04 P1A_W05
K1A_W07	Rozumie, definiuje i charakteryzuje procesy biochemiczne i fizjologiczne organizmów prokariotycznych i eukariotycznych na poziomie molekularnym i komórkowym	P1A_W01 P1A_W04 P1A_W05 P1A_W07
K1A_W08	Rozumie współdziałanie i regulację procesów fizjologicznych	P1A_W04 P1A_W05
K1A_W09	Zna zasady dziedziczenia, kodowania i przepływu informacji genetycznej	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W08
K1A_W10	Zna podstawowe pojęcia inżynierii genetycznej, diagnostyki molekularnej i terapii genowej. Zna molekularne podstawy chorób dziedzicznych i nowotworowych	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W08
K1A_W11	Zna molekularne i komórkowe podstawy odpowiedzi immunologicznej	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W07
K1A_W12	Zna rolę i zadania systematyki (taksonomii) oraz zasady współczesnej nomenklatury biologicznej	P1A_W04 P1A_W05
K1A_W13	Rozumie proces, mechanizmy i teorie ewolucji biologicznej.	P1A_W04 P1A_W05
K1A_W14	Charakteryzuje strukturę i funkcje układów ekologicznych na różnych poziomach organizacji	P1A_W01 P1A_W04

		P1A_W05
K1A_W15	Charakteryzuje bioróżnorodność na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym	P1A_W04 P1A_W07 P1A_W08
K1A_W16	Zna przyczyny i skutki degradacji środowiska, współczesne problemy ochrony przyrody i środowiska z uwzględnieniem podstaw prawnych oraz metod ochrony różnorodności biologicznej	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W08
K1A_W17	Zna biotechnologiczne wykorzystanie organizmów w medycynie, rolnictwie, przemyśle, ochronie przyrody i ochronie środowiska	P1A_W04 P1A_W07
K1A_W18	Zna podstawowe aparaty i urządzenia stosowane w badaniach laboratoryjnych i terenowych	P1A_W02 P1A_W07
K1A_W19	Rozumie specyfikę eksperymentu w dziedzinie nauk przyrodniczych	P1A_W04 P1A_W07 P1A_W08
K1A_W20	Zna podstawowe zasady metodologii pracy doświadczalnej i terenowej	P1A_W02 P1A_W07
K1A_W21	Zna narzędzia informatyczne umożliwiające opracowanie wyników badań	P1A_W06 P1A_W10
K1A_W22	Zna podstawowe techniki biochemiczne, genetyczne, mikrobiologiczne, histologiczne i immunologiczne	P1A_W08 P1A_W04 P1A_W07
K1A_W23	Ma wiedzę w zakresie podstawowych technik i narzędzi badawczych stosowanych w laboratoriach biologicznych	P1A_W06
K1A_W24	Zna podstawowe zasady ergonomii, higieny i bezpieczeństwa pracy z materiałem biologicznym	P1A_W09
K1A_W25	Zna i rozumie prawo autorskie i zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w zakresie biologii i biotechnologii	P1A_W10
K1A_W26	Zna ogólne zasady funkcjonowania indywidualnej przedsiębiorczości w zakresie biologii stosowanej i biotechnologii	P1A_W11
K1A_W27	Zna podstawowe słownictwo w języku angielskim, dotyczące zagadnień biologicznych	P1A_W04
K1A_W28	Zna zasady przygotowania wystąpienia o charakterze naukowym w języku polskim i angielskim	P1A_W04
	UMIEJĘTNOŚCI	
K1A_U01	Potrafi posługiwać się prostymi metodami matematycznymi stosowanymi w biologii. Potrafi stosować opis matematyczny zjawisk przyrodniczych	P1A_U01 P1A_U06
K1A_U02	Stosuje podstawowe metody statystyczne do analizy danych	P1A_U01 P1A_U05
K1A_U03	Przeprowadza proste obserwacje oraz wykonuje	P1A_U01

	w terenie lub laboratorium proste pomiary fizyczne, biologiczne i chemiczne	P1A_U06
K1A_U04	Umie posługiwać się podstawowymi technikami biochemicznymi, genetycznymi, mikrobiologicznymi, histologicznymi i immunologicznymi stosowanymi w biologii	P1A_U01
K1A_U05	Potrafi stosować metody biologii molekularnej	P1A_U01
K1A_U06	Potrafi wykonywać analizy ilościowe i jakościowe w zakresie niezbędnym do wyjaśniania zjawisk i procesów biologicznych	P1A_U01 P1A_U05
K1A_U07	Potrafi wykonywać proste prace z wykorzystaniem materiału biologicznego	P1A_U06
K1A_U08	Ma umiejętność obsługi prostej aparatury badawczej	P1A_U01 P1A_U06
K1A_U09	Wykonuje zlecane proste zadania badawcze lub ekspertyzy pod kierunkiem opiekuna naukowego	P1A_U04 P1A_U09 P1A_U09
K1A_U10	Czyta ze zrozumieniem naukowe opracowania w języku polskim i angielskim w zakresie nauk biologicznych	P1A_U02 P1A_U08
K1A_U11	Wykazuje umiejętność krytycznej analizy i selekcji informacji naukowej w języku polskim i angielskim	P1A_U02 P1A_U07
K1A_U12	Wykorzystuje dostępne źródła informacji naukowej	P1A_U02 P1A_U03 P1A_U07
K1A_U13	Umie gromadzić, przetwarzać oraz pisemnie i ustnie przekazywać informacje naukowe	P1A_U03 P1A_U07 P1A_U09 P1A_U10
K1A_U14	Potrafi stosować procedury ochrony własności intelektualnej (w publikowaniu teksów, wykorzystania grafiki i prawa patentowego)	P1A_U09
K1A_U15	Umie przygotować wystąpienie ustne z publiczną prezentacją. Posiada umiejętność wystąpień ustnych w języku polskim dotyczących zagadnień podstawowych z zakresu biologii	P1A_U07 P1A_U08 P1A_U10
K1A_U16	Uczy się samodzielnie w sposób ukierunkowany oraz potrafi przekazywać wiedzę i kształtować umiejętności	P1A_U11
K1A_U17	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy	P1A_U02 P1A_U12
K1A_U18	Posługuje się specjalistycznym językiem naukowym w zakresie dyscyplin biologicznych	P1A_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Wykazuje gotowość wykorzystania języka naukowego w podejmowanych dyskusjach ze specjalistami z dziedzin pokrewnych	P1A_K05
K1A_K02	Planuje własną karierę zawodową lub naukową i rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i podnoszenia swoich kwalifikacji	P1A_K01 P1A_K07
K1A_K03	Potrafi pracować w zespole, przyjmując różnorodne role i określać priorytety	P1A_K02 P1A_K03
K1A_K04	Rozumie potrzebę podnoszenia kompetencji zawodowych i rozwoju osobistego	P1A_K01 P1A_K05
K1A_K05	Jest świadomy niezbędności stałego aktualizowania wiedzy z zakresu biologii	P1A_K05 P1A_K07
K1A_K06	Wykazuje odpowiedzialność za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowania narzędzi biologicznych i zagrożeń w miejscu pracy oraz przestrzega przepisów BHP	P1A_K06
K1A_K07	Zna i rozumie możliwości wykorzystania materiału biologicznego. Rozumie konieczność postępowania etycznego w pracy z materiałem biologicznym	P1A_K04
K1A_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy lub formie zorganizowanego wolontariatu	P1A_K08

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 180.

III. PRAKTYKA:

Wymiar praktyk: 160 godzin/6 ECTS.

Praktyka realizowana jest po drugim roku studiów w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Celem praktyki na kierunku biologia jest wszechstronne zapoznanie się studentów z funkcjonowaniem laboratoriów badawczych lub diagnostycznych lub pokrewnych. Podczas odbywania praktyki, zadaniem studenta jest: zapoznanie się ze strukturą organizacyjną zakładu, z przepisami bhp obowiązującymi w zakładzie, z zakresem działalności właściwej dla danego zakładu oraz podstawową dokumentacją prowadzoną w zakładzie, a także wykazanie się aktywnym uczestnictwem w pracy w stopniu i w zakresie określonym przez bezpośredniego opiekuna praktyki w zakładzie.

Efekty kształcenia dla kierunku **Biologia**

1. **Umieszczenie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych.
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauki i dyscypliny naukowej:** kierunek przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie nauk przyrodniczych, dyscypliny naukowej: biologia.
3. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
5. **Absolwent:** posiada wiedzę z podstawowych dyscyplin biologicznych, opartą na szerokiej podstawie nauk ścisłych. Ma rozszerzoną wiedzę w zakresie metodologii pracy badawczej w warunkach laboratoryjnych i środowisku przyrodniczym. Zna metody i procedury badawcze pozwalające na poznanie złożonych procesów biologicznych na różnych poziomach ich organizacji. Zna klasyczne i molekularne metody diagnostyczne stosowane w badaniach biologicznych. Stosuje zaawansowane techniki i narzędzia badawcze wykorzystywane w biologii molekularnej i środowiskowej. Umie planować i prowadzić prace badawcze w warunkach laboratoryjnych i terenowych. Absolwent może podjąć pracę w jednostkach i laboratoriach prowadzących badania zmienności organizmów na poziomie komórkowym i genomowym, laboratoriach analitycznych, przemyśle farmaceutycznym, placówkach naukowo-badawczych, jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia.
6. **Objaśnienie oznaczeń:**
  - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
  - b) A - profil ogólnie akademicki
  - c) 2 - studia drugiego stopnia
  - d) W - kategoria wiedzy
  - e) U - kategoria umiejętności
  - f) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
  - g) P2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów drugiego stopnia
  - h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku biologia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych
WIEDZA		
K2A_W01	Ma pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu nauk ścisłych pozwalającą na opis i wyjaśnienie złożonych procesów i zjawisk zachodzących w przyrodzie i życiu codziennym	P2A_W01 P2A_W02 P2A_W03
K2A_W02	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu metod statystycznych stosowanych w biologii	P2A_W02 P2A_W06
K2A_W03	Ma rozszerzoną wiedzę teoretyczną pozwalającą na opis i wyjaśnianie zjawisk zachodzących w przyrodzie na różnych poziomach organizacji życia	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05
K2A_W04	Zna metody i procedury badawcze pozwalające na poznanie złożonych procesów biologicznych na różnych poziomach ich organizacji	P2A_W02 P2A_W05 P2A_W07
K2A_W05	Zna klasyczne i molekularne metody diagnostyczne stosowane w badaniach biologicznych	P2A_W01 P2A_W03 P2A_W04 P2A_W05 P2A_W07
K2A_W06	Ma rozszerzoną wiedzę w zakresie metodologii pracy badawczej w warunkach laboratoryjnych i środowisku przyrodniczym	P2A_W02 P2A_W05 P2A_W06 P2A_W07
K2A_W07	Zna programy informatyczne i biologiczne bazy danych, umożliwiające przygotowanie i opracowanie danych do publikacji	P2A_W06
K2A_W08	Ma pogłębioną wiedzę o złożoności powiązań strukturalnych i funkcjonalnych organizmu w środowisku na różnych poziomach organizacji	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05
K2A_W09	Zna procesy adaptacji organizmów do określonych warunków środowiska	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05
K2A_W10	Zna procesy regulujące wzrost i rozwój organizmów	P2A_W01 P2A_W03 P2A_W04 P2A_W05
K2A_W11	Ma wiedzę w zakresie aktualnych problemów dyskutowanych w literaturze biologicznej	P2A_W01 P2A_W03 P2A_W04 P2A_W05
K2A_W12	Rozumie filozoficzne uwarunkowania wiedzy przyrodniczej	P2A_W04 P2A_W05

K2A_W13	Zna złożone problemy etyczne w badaniach biologicznych	P2A_W04 P2A_W05 P2A_W07
K2A_W14	Zna podstawowe zasady ergonomii, higieny i bezpieczeństwa pracy z materiałem biologicznym	P2A_W09
K2A_W15	Zna i rozumie prawo autorskie i zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w zakresie biologii	P2A_W10
K2A_W16	Zna ogólne zasady funkcjonowania indywidualnej przedsiębiorczości oraz źródła i procedury pozyskiwania funduszy na badania i wdrażanie nowych rozwiązań	P2A_W08 P2A_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Stosuje zaawansowane techniki i narzędzia badawcze wykorzystywane w biologii molekularnej i środowiskowej	P2A_U01
K2A_U02	Obsługuje aparaturę badawczą stosowaną w naukach biologicznych (do badań na poziomie molekularnym, komórkowym, organizmalnym i ekosystemowym)	P2A_U01
K2A_U03	Wykorzystuje posiadaną rozszerzoną wiedzę (wiedzę teoretyczną pozwalającą na opis i wyjaśnienie procesów i zjawisk zachodzących w przyrodzie i życiu codziennym, a także wiedzę specjalistyczną z zakresu kierunku studiów) w analizie i ekstrapolacji procesów biologicznych, określaniu prawidłowości oraz formułowaniu wniosków	P2A_U03 P2A_U06
K2A_U04	Korzysta z publicznie dostępnych biologicznych baz danych, m.in. sekwencji i struktur makrocząsteczek biologicznych, gatunków inwazyjnych, chronionych i zagrożonych	P2A_U01 P2A_U05
K2A_U05	Analizuje problemy z pogranicza ekologii i ewolucji posługując się modelami matematycznymi	P2A_U03 P2A_U05
K2A_U06	Ocenia korzyści i przewiduje zagrożenia wynikające z produkcji i wykorzystania organizmów modyfikowanych genetycznie	P2A_U03 P2A_U06 P2A_U07
K2A_U07	Potrafi stosować procedury ochrony własności intelektualnej (w publikowaniu teksów, wykorzystania grafiki i prawa patentowego)	P2A_U08 P2A_U09
K2A_U08	Planuje i prowadzi prace badawcze w warunkach laboratoryjnych i terenowych oraz ekspertyzy przyrodnicze pod kierunkiem opiekuna naukowego	P2A_U04
K2A_U09	Projektuje i prowadzi eksperyment laboratoryjny i w środowisku przyrodniczym	P2A_U04

K2A_U10	Planuje sposoby zarządzania zasobami przyrody w analizowanych sytuacjach	P2A_U03 P2A_U04 P2A_U06 P2A_U07
K2A_U11	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z Wymaganiami określonymi dla poziomu biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy	P2A_U02 P2A_U09 P2A_U10 P2A_U12
K2A_U12	Interpretuje dane empiryczne, będące podstawą formułowania wniosków i teorii	P2A_U06 P2A_U07
K2A_U13	Wykazuje umiejętność krytycznej analizy i selekcji złożonej informacji w zakresie nauk biologicznych, zwłaszcza ze źródeł informatycznych	P2A_U03
K2A_U14	Stosuje metody statystyczne oraz techniki i narzędzia informatyczne do opisu zjawisk i analizy danych o charakterze specjalistycznym.	P2A_U05
K2A_U15	Przygotowuje wystąpienie ustne z prezentacją materiałów naukowych oraz występuje ustnie w języku polskim i w języku obcym odnośnie zagadnień szczegółowych z zakresu dyscyplin naukowych w dziedzinie biologii	P2A_U02 P2A_U08 P2A_U10 P2A_U12
K2A_U16	Pisze pracę badawczą w języku polskim lub krótkie doniesienie naukowe w języku obcym na podstawie własnych badań naukowych	P2A_U02 P2A_U09 P2A_U12
K2A_U17	Biegłe wykorzystuje literaturę naukową z zakresu biologii w języku polskim, czyta ze zrozumieniem skomplikowane teksty w języku angielskim	P2A_U02
K2A_U18	Samodzielnie planuje własną karierę zawodową lub naukową w zakresie dziedzin i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	P2A_U10 P2A_U011
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Rozumie potrzebę i świadomie podnosi swoje kwalifikacje w formie kształcenia ustawicznego formalnego i nieformalnego. Samodzielnie rozwija własne umiejętności zawodowe (rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie)	P2A_K01
K2A_K02	Inspiruje i organizuje proces uczenia się innych osób (odpowiedzialność za siebie i za innych członków zespołu)	P2A_K01
K2A_K03	Wykazuje gotowość do współdziałania i pracy w grupie, przyjmując różne role oraz odpowiednio określa priorytety realizowanych	P2A_K02 P2A_K03

	zadań i projektów	
K2A_K04	Postępuje zgodnie z zasadami bioetyki i etyki zawodowej i zapobiega ich łamaniu	P2A_K04
K2A_K05	Ma świadomość potrzeby systematycznego zapoznawania się z czasopismami naukowymi, popularnonaukowymi i internetowymi zasobami informacji, związanymi z biologią, w celu poszerzania i pogłębiania wiedzy oraz wykazuje gotowość jej praktycznego zastosowania (odpowiedzialność za własny rozwój osobisty i zawodowy)	P2A_K05 P2A_K07
K2A_K06	Ma świadomość ryzyka prowadzenia modyfikacji biologicznych oraz wykazuje odpowiedzialność za cenę zagrożeń wynikających ze stosowania narzędzi badawczych i zagrożeń w miejscu pracy (BHP)	P2A_K06 P2A_K07
K2A_K07	Ma świadomość konieczności ochrony środowiska przyrodniczego i zarządzania zasobami przyrody	P2A_K03 P2A_K04 P2A_K05 P2A_K06 P2A_K07 P2A_K08
K2A_K08	Upowszechnia zasadę ścisłego, opartego na danych empirycznych, interpretowania zjawisk i procesów biologicznych	P2A_K04 P2A_K07
K2A_K09	Wykazuje postawę w myśl zasad ekorozwoju, mając świadomość wzajemnych powiązań ekonomiczno-społeczno-przyrodniczych	P2A_K02 P2A_K04
K2A_K010	Myśli i działa w sposób przedsiębiorczy	P2A_K08

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji drugiego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry liczba punktów ECTS – 120.

III. PRAKTYKA:

Wymiar praktyk: 160 godzin/ 6 ECTS.

Celem praktyki jest uzyskanie przez studenta pogłębionej wiedzy oraz nabycie umiejętności w zakresie metodyki realizowanych badań. Program praktyki uwzględnia specyfikę i tematykę realizowanej pracy dyplomowej, specyfikę studiowanego kierunku i specjalności, zaplanowane efekty kształcenia oraz rodzaj kwalifikacji, które student nabywa po jej zrealizowaniu. System kontroli realizacji praktyki obejmuje nadzór sprawowany przez opiekuna pracy dyplomowej/opiekuna praktyk oraz wydziałowego kierownika praktyk. Student zobowiązany do opracowania harmonogramu praktyk i prowadzenia dziennika praktyk.

Efekty kształcenia dla kierunku **Biotechnologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych
  2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauki i dyscypliny naukowej:** kierunek przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie nauk biologicznych, dziedziny nauk biologicznych, dyscypliny naukowej: biotechnologia.
  3. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
  4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
  5. **Absolwent:** posiada pogłębioną wiedzę teoretyczną pozwalającą na opis i wyjaśnianie procesów zachodzących w przyrodzie. Potrafi zaplanować i przeprowadzić eksperyment biotechnologiczny oraz samodzielnie opisać i zinterpretować wyniki. Używa narzędzi statystycznych. Zna i rozumie ekologiczne, prawne i etyczne aspekty biotechnologii oraz aspekty ekonomiczne i organizacyjne funkcjonowania przedsiębiorstw biotechnologicznych. Ma pogłębioną wiedzę bioinformatyczną i posiada umiejętność jej stosowania w biotechnologii. Potrafi samodzielnie rozwijać swoje umiejętności i skorzystać z różnego typu danych, interpretować je i w komunikatywny sposób przedstawić zdobytą wiedzę. Posiada świadomość konieczności samokształcenia się. Posiada umiejętność prowadzenia prac badawczych z użyciem materiału biologicznego oraz obsługi aparatury badawczej i urządzeń technologicznych. Postępuje zgodnie z zasadami bioetyki i etyki zawodowej. Może być zatrudniony w placówkach naukowo-badawczych, firmach biotechnologicznych, laboratoriach diagnostycznych, laboratoriach kontrolnych. Jest przygotowany do założenia firmy biotechnologicznej. Jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia.
- Absolwent, który osiągnął efekty kształcenia nadające kompetencje inżynierskie,** wykazuje aktywną postawę w zdobywaniu wiedzy i dążeniu do rozwiązywania problemów naukowych i praktycznych w dziedzinie biotechnologia, postępuje zgodnie z zasadami BHP obowiązującymi w laboratoriach i firmach biotechnologicznych. Posiada umiejętność współpracy w grupie i zdolność do organizowania stanowiska pracy. Wykazuje się kreatywnością i zdolnością do samokształcenia. Postrzega relacje między poszczególnymi pionami przedsiębiorstwa biotechnologicznego. Rozumie potrzebę bycia otwartym i chętnym do współpracy w celu osiągnięcia wyznaczonych zamierzeń. Posiada świadomość potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z wykorzystaniem osiągnięć współczesnej biotechnologii oraz umiejętność analizowania sieci powiązań molekularnych oraz metabolicznych, będących podstawą procesów fizjologicznych i biochemicznych. Postrzega relacje pomiędzy rozwojem metod biotechnologicznych, a możliwością poprawy stanu środowiska i jest świadomy konieczności ich wdrażania. Dostrzega potrzebę tworzenia systemów przetwarzania substancji w środowisku. Posiada kompetencje w zakresie posługiwania się metodami racjonalnej syntezy organicznej oraz korzystania z metod instrumentalnych w ustalaniu zależności między związkami chemicznymi

w środowisku i w organizmie. Kieruje się zasadą odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego oraz uwzględnia rolę biotechnologii w jego ochronie. Posiada kompetencje pozwalające na samodzielną ocenę korzyści i niebezpieczeństw wynikających z produkcji żywności genetycznie modyfikowanej oraz zwierząt transgenicznych, postępując zgodnie z ogólnie przyjętymi normami prawnymi. Może być zatrudniony w placówkach naukowo-badawczych, firmach biotechnologicznych, laboratoriach diagnostycznych, laboratoriach kontrolnych. Jest przygotowany do założenia firmy biotechnologicznej. Jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia.

6. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
- b) A - profil ogólniakademicki
- c) 2 - studia drugiego stopnia
- d) W - kategoria wiedzy
- e) U - kategoria umiejętności
- f) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
- g) P2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów drugiego stopnia
- h) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich
- i) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów biotechnologia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych oraz kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K2A_W01	Ma pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu biologii pozwalającą na opis i wyjaśnienie złożonych procesów biotechnologicznych	P2A_W01 P2A_W03 P2A_W04 P2A_W05
K2A_W02	Zna rozwiązania technologiczne wykorzystujące systemy biologiczne, żywe organizmy oraz ich pochodne do wytworzenia i modyfikowania produktów lub procesów	P2A_W01 P2A_W03 P2A_W04 P2A_W05
K2A_W03	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu metod statystycznych stosowanych w biotechnologii, modelowaniu i bioinformatyce	P2A_W03 P2A_W06 P2A_W01 P2A_W02 InzA_W02
K2A_W04	Zna i rozumie etyczne aspekty manipulacji genetycznych i komórkowych	P2A_W04 P2A_W05

		P2A_W01 InzA_W03
K2A_W05	Zna złożone zjawiska i procesy biotechnologiczne	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05 P2A_W03 P2A_W07 InzA_W01
K2A_W06	Ma wiedzę służącą opracowaniu i optymalizacji procesów biotechnologicznych	P2A_W04 P2A_W01 P2A_W02 P2A_W03 P2A_W06 InzA_W01 InzA_W02
K2A_W07	Stosuje i upowszechnia zasadę ścisłego, opartego na danych empirycznych, interpretowania zjawisk i procesów biotechnologicznych	P2A_W02 P2A_W07
K2A_W08	Ma wiedzę o złożoności powiązań w ekosystemach	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05
K2A_W09	Ocenia korzyści i zagrożenia wynikające z produkcji oraz uwolnienia organizmów modyfikowanych genetycznie do środowiska	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05
K2A_W10	Rozumie środowiskowe, ekonomiczne, prawne i społeczne uwarunkowania biotechnologii	P2A_W01 P2A_W04 InzA_W03
K2A_W11	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii	P2A_W09
K2A_W12	Zna formy i procedury ochrony własności intelektualnej i przemysłowej w zakresie biotechnologii	P2A_W10 P2A_W11 InzA_W03
K2A_W13	Zna i rozumie systemy zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej w przemyśle biotechnologicznym i obszarach pokrewnych	P2A_W11 InzA_W04
K2A_W14	Zna ekonomiczne i organizacyjne zagadnienia biotechnologii	P2A_W08 P2A_W011 InzA_W04
K2A_W15	Zna metody, źródła i procedury pozyskiwania funduszy na zaplanowanie projektu dla dowolnej inicjatywy w obszarze biotechnologii	P2A_W08 InzA_W01 InzA_W03 InzA_W04
K2A_W16	Rozumie specyfikę prowadzenia procesów i eksperymentów biotechnologicznych w skali laboratoryjnej i przemysłowej	P2A_W02 P2A_W04 P2A_W07 P2A_W03 P2A_W05 InzA_W01

		InzA_W02 InzA_W05
K2A_W17	Zna metodologię pracy doświadczalnej uwzględniającą specyfikę biotechnologii	P2A_W02 P2A_W07 P2A_W06 InzA_W05
K2A_W18	Zna narzędzia informatyczne umożliwiające przygotowanie danych do publikacji	P2A_W06 InzA_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Stosuje zaawansowane techniki i narzędzia badawcze wykorzystywane w biotechnologii	P2A_U01 InzA_U01
K2A_U02	Umie zastosować posiadaną wiedzę teoretyczną i praktyczną w opracowaniu i optymalizacji procesów biotechnologicznych, uzyskaniu nowych produktów i innowacyjnych procesów wytwórczych	P2A_U01 P2A_W03 P2A_W05 P2A_W06 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U07
K2A_U03	Umie wykorzystać posiadaną wiedzę do projektowania i prowadzenie procesów ukierunkowanych na otrzymanie produktów o pożądanym cechach	P2A_U01 P2A_W03 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07
K2A_U04	Ocenia korzyści i ryzyko wykorzystywania biotechnologii	P2A_W06 P2A_W07 InzA_U04 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07
K2A_U05	Potrafi stosować procedury ochrony własności intelektualnej	P2A_W02 P2A_W09
K2A_U06	Wykonuje projekt dla dowolnej inicjatywy w obszarze biotechnologii	P2A_U11 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U04 InzA_U06
K2A_U07	Potrafi zaprojektować obiekt, system lub proces i prowadzi prace badawcze w zakresie biotechnologii	P2A_U01 P2A_W04 InzA_U06 InzA_U08
K2A_U08	Zbiera i interpretuje dane empiryczne oraz na tej podstawie formułuje odpowiednie wnioski	P2A_U06 P2A_U07 InzA_U06

K2A_U09	Wykazuje umiejętność krytycznej analizy i selekcji informacji zwłaszcza ze źródeł informatycznych	P2A_U02 P2A_U03 InzA_U05
K2A_U10	Umie stosować metody statystyczne oraz techniki i narzędzia informatyczne do opisu zjawisk i analizy danych o charakterze specjalistycznym	P2A_U05
K2A_U11	Umie przygotować wystąpienie ustne z prezentacją materiałów naukowych z wykorzystaniem różnych środków komunikacji werbalnej	P2A_U08 P2A_U10
K2A_U12	Wykazuje umiejętność napisania pracy badawczej w języku polskim oraz krótkiego doniesienia naukowego w języku obcym na podstawie własnych badań naukowych	P2A_U09
K2A_U13	Planuje i wykonuje zadania badawcze pod kierunkiem opiekuna naukowego	P2A_U02 P2A_U04 InzA_U06 InzA_U07 InzA_U08
K2A_U14	Biegłe wykorzystuje literaturę naukową z zakresu biotechnologii w języku polskim, czyta ze zrozumieniem skomplikowane teksty w języku angielskim	P2A_U02 P2A_U07 P2A_U12
K2A_U15	Samodzielnie planuje własną karierę zawodową lub naukową	P2A_U11
K2A_U16	Ma umiejętności językowe w zakresie biotechnologii, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P2A_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Rozumie potrzebę podnoszenia swoich kwalifikacji w formie formalnego i nieformalnego kształcenia ustawicznego	P2A_K01 P2A_K05
K2A_K02	Potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	P2A_K01 P2A_K02
K2A_K03	Wykazuje gotowość współdziałania i pracy w grupie przyjmując różne role i odpowiednio określa priorytety realizowanych zadań i projektów	P2A_K02 P2A_K03
K2A_K04	Postępuje zgodnie z zasadami bioetyki i etyki zawodowej	P2A_K04 InzA_K01
K2A_K05	Systematycznie aktualizuje wiedzę biotechnologiczną i zna jej praktyczne zastosowania	P2A_K01 P2A_K05 P2A_K07
K2A_K06	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P2A_K08 InzA_K02
K2A_K07	Wykazuje odpowiedzialność za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowania narzędzi biotechnologicznych i zagrożeń w miejscu pracy (BHP)	P2A_K06 InzA_K01

K2A_K08	Wykazuje aktywną postawę w stosowaniu metod biotechnologicznych w otaczającym środowisku	P2A_K06 P2A_U07 InzA_K01
---------	--	--------------------------------

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji drugiego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry liczba punktów ECTS – 120.

III. PRAKTYKA:

Wymiar praktyki: 160 godzin/ 6 ECTS.

Celem praktyki jest uzyskanie przez studenta pogłębionej wiedzy oraz nabycie umiejętności w zakresie metodyki realizowanych badań. Program praktyki uwzględnia specyfikę i tematykę realizowanej pracy dyplomowej, specyfikę studiowanego kierunku i specjalności, zaplanowane efekty kształcenia oraz rodzaj kwalifikacji, które student nabywa po jej zrealizowaniu. System kontroli realizacji praktyki obejmuje nadzór sprawowany przez opiekuna pracy dyplomowej/opiekuna praktyk oraz wydziałowego kierownika praktyk. Student zobowiązany do opracowania harmonogramu praktyk i prowadzenia dziennika praktyk.

Efekty kształcenia dla kierunku **Dietetyka**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauki i dyscypliny naukowej:** kierunek przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk o zdrowiu.
3. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia - licencjackie (6 semestrów).
5. **Absolwent:** posiada wiedzę z zakresu żywienia człowieka zdrowego i chorego oraz technologii przygotowywania potraw. Jest przygotowany do: planowania racjonalnego żywienia dla różnych grup ludności; planowania i przygotowywania potraw wchodzących w skład poszczególnych diet zgodnie z obowiązującą klasyfikacją; oceny stanu odżywienia, sposobu żywienia i rozpoznania niedożywienia; zapobiegania chorobom żywieniowo-zależnym; oceny wzajemnego wpływu farmakoterapii i żywienia; kontrolowania jakości produktów żywnościowych i warunków ich przechowywania oraz produkcji potraw zgodnie z zasadami systemu Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli (Hazard Analyses Critical Control Points – HACCP); oceny wpływu choroby na stan odżywienia i wpływu żywienia na wyniki leczenia chorób; organizowania żywienia indywidualnego, zbiorowego oraz leczniczego dostosowanego do wieku i stanów fizjologicznych i stanu zdrowia pacjentów oraz prowadzenia edukacji żywieniowej. Absolwent jest przygotowany do pracy w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, zakładach żywienia zbiorowego i zakładach dostarczających pożywienie do szpitali i innych placówek zbiorowego żywienia (catering). Zna język obcy na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posiada umiejętność posługiwania się językiem w stopniu umożliwiającym korzystanie z piśmiennictwa zawodowego i podstawową komunikację. Absolwent posiada predyspozycje psychofizyczne do pracy z ludźmi zdrowymi i chorymi. Posiada ponadto przygotowanie ogólne i zawodowe obowiązujące w ochronie zdrowia. Jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
6. **Objaśnienie oznaczeń:**
  - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
  - b) A - profil ogólnoakademicki
  - c) 1 - studia pierwszego stopnia
  - d) W - kategoria wiedzy
  - e) U - kategoria umiejętności
  - f) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych

- g) M1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej dla studiów pierwszego stopnia
- h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów dietetyka – po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej
WIEDZA		
K1A_W01	Opisuje biochemiczne i fizjologiczne mechanizmy funkcjonowania zdrowego i chorego organizmu człowieka	M1A_W01 M1A_W02
K1A_W02	Zna podstawowe procesy metaboliczne na poziomie komórkowym, narządowym, układowym, w tym mechanizmy i efekty regulacji hormonalnych, rozrodczych i procesów starzenia się organizmu oraz ich związek z chorobami	M1A_W01 M1A_W02
K1A_W03	Zna podstawy fizjologii przewodu pokarmowego i trawienia, w szczególności enzymy biorące udział w trawieniu, rolę żółci, przebieg wchłaniania produktów trawienia oraz zaburzenia z nimi związane a także wybrane profile metaboliczne podstawowych narządów i układów	M1A_W01 M1A_W02 M1A_W03
K1A_W04	Zna mianownictwo anatomiczne oraz budowę ciała człowieka w ujęciu opisowym, w szczególności w zakresie budowy układu pokarmowego, wydzielniczego, moczowo-płciowego, krwionośnego i nerwowego oraz w układzie topograficznym	M1A_W02
K1A_W05	Opisuje budowę mikroskopową oraz właściwości i funkcje komórek, tkanek i narządów człowieka	M1A_W01 M1A_W02
K1A_W06	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	M1A_W12
K1A_W07	Wskazuje metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą oraz podstawowe reakcje człowieka na chorobę	M1A_W02 M1A_W03 M1A_W04 M1A_W05
K1A_W08	Zna wybrane testy i metody oceny stanu odżywienia organizmu człowieka	M1A_W03 M1A_W05

K1A_W09	Charakteryzuje zmiany patologiczne w różnych schorzeniach oraz zaburzeniach strukturalnych wywołanych chorobą, urazem lub inną formą	M1A_W02 M1A_W03
K1A_W10	Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu zdrowia w wymiarze społecznym	M1A_W03 M1A_W04 M1A_W08 M1A_W10
K1A_W11	Zna główne problemy zdrowotne w zakresie chorób zakaźnych i nie zakaźnych o znaczeniu społecznym	M1A_W03 M1A_W04 M1A_W05
K1A_W12	Zna i rozumie rolę psychologii w sytuacji choroby, kalectwa oraz problemach ze zdrowiem psychicznym	M1A_W04 M1A_W05
K1A_W13	Zna zasady udzielania medycznej pomocy przedlekarskiej	M1A_W01 M1A_W02 M1A_W03 M1A_W05
K1A_W14	Wskazuje i objaśnia podstawy edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia, profilaktyki i edukacji żywieniowej	M1A_W04 M1A_W05 M1A_W06
K1A_W15	Zna zasady racjonalnego żywienia oraz konsekwencje zdrowotne nieprawidłowego odżywiania, w szczególności stosowania niebilansowanej diety, długotrwałego głodowania czy objadania się	M1A_W01 M1A_W06 M1A_W10
K1A_W16	Zna choroby związane z nieprawidłową dietą w tym związane z zaburzeniami gospodarki wodno-elektrolitowej, kwasowo-zasadowej, lipidowej, węglowodanowej i białkowej oraz będące skutkami ubocznymi działań i zabiegów medycznych i niemedycznych	M1A_W03 M1A_W04 M1A_W05 M1A_W07
K1A_W17	Zna zasady żywienia dzieci zdrowych i chorych w różnym wieku, w szczególności dzieci z alergiami pokarmowymi i zespołami metabolicznymi	M1A_W02 M1A_W03 M1A_W04 M1A_W06 M1A_W10
K1A_W18	Zna podstawowe odmienności w żywieniu pacjentów onkologicznych i osób wyniszczonych nowotworowo oraz pacjentów geriatrycznych	M1A_W01 M1A_W03 M1A_W04
K1A_W19	Zna prawne, organizacyjne i technologiczne zasady zbiorowego żywienia	M1A_W08 M1A_W10
K1A_W20	Opisuje aktualne zagrożenia dla życia człowieka ze strony środowiska zanieczyszczonego pasożytami	M1A_W01
K1A_W21	Charakteryzuje choroby genetyczne i wyjaśnia podstawowe pojęcia genetyczne	M1A_W02 M1A_W03
K1A_W22	Zna mechanizmy działania leków, efekty niepożądane, toksyczne, a także interakcje leków z żywnością, które mogą pojawić się w trakcie farmakoterapii	M1A_W05

K1A_W23	Posiada wiedzę na temat ostrych i przewlekłych chorób chirurgicznych dietozależnych.	M1A_W01 M1A_W03
K1A_W24	Zna podstawowe badania laboratoryjne i ich interpretacje	M1A_W03
K1A_W25	Charakteryzuje żywność jako źródło składników pokarmowych w zaspokajaniu potrzeb organizmu człowieka w zdrowiu i chorobie	M1A_W02 M1A_W10
K1A_W26	Objaśnia wpływ procesów technologicznych i przechowywania na zachowanie składników odżywczych, jakość i bezpieczeństwo żywności i żywienia oraz zdrowie publiczne	M1A_W03 M1A_W10
K1A_W27	Zna metody oceny żywienia na poziomie indywidualnym i populacyjnym	M1A_W05 M1A_W10
K1A_W28	Zna rolę i znaczenie żywienia oraz energii i składników pokarmowych dla funkcjonowania organizmu człowieka i jego zdrowia	M1A_W02 M1A_W10
K1A_W29	Objaśnia wpływ składników pokarmowych i żywienia w rozwoju chorób dietozależnych	M1A_W02 M1A_W03 M1A_W10
K1A_W30	Zna zasady żywienia osób chorych oraz rolę energii i składników pokarmowych w dietoterapii	M1A_W03 M1A_W10
K1A_W31	Zna prawne, organizacyjne, ekonomiczne i etyczne uwarunkowania w poradnictwie dietetycznym i ochronie zdrowia	M1A_W08
K1A_W32	Zna polskie i europejskie ustawodawstwo dotyczące żywności i żywienia oraz znaczenia bezpieczeństwa żywności i żywienia dla zdrowia publicznego	M1A_W08 M1A_W10
K1A_W33	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	M1A_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Potrafi zidentyfikować problem i udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej	M1A_U01 M1A_U02 M1A_U04 M1A_U05
K1A_U02	Posługuje się mianownictwem anatomicznym, wyjaśnia anatomiczne podstawy wykonywania podstawowych czynności medycznych	M1A_U05
K1A_U03	Potrafi wykorzystywać i obsługiwać aparaturę i sprzęt do badań funkcjonalnych i laboratoryjnych oraz w ocenie żywienia i stanu odżywienia	M1A_U01 M1A_U02 M1A_U05
K1A_U04	Potrafi komunikować się z jednostką lub grupą społeczną w celu określenia ich potrzeb zdrowotnych oraz ich oczekiwań w stosunku do służby zdrowia i placówek opieki zdrowotnej	M1A_U03 M1A_U04

K1A_U05	Dostrzega oznaki antyzdrowotnych zachowań dietetycznych i na nie reaguje, kierując się dobrem pacjenta. Swoją postawą promuje aktywność ruchową i zachowania prozdrowotne	M1A_U03 M1A_U05 M1A_U10 M1A_U11
K1A_U06	Potrafi ocenić narażenia człowieka na czynniki szkodliwe oraz skutki zdrowotne środowiskowych czynników ryzyka	M1A_U04 M1A_U08
K1A_U07	Potrafi identyfikować problemy żywieniowe i zdrowotne pacjentów z wybranych grup społecznych (dzieci, młodzież, kobiety w ciąży, niepełnosprawni, ludzie w podeszłym wieku)	M1A_U03 M1A_U04 M1A_U07
K1A_U08	Potrafi podjąć działania w zakresie profilaktyki i opieki w odniesieniu do chorób zakaźnych, nie zakaźnych o znaczeniu społecznym oraz uzależnień	M1A_U04 M1A_U05 M1A_U10
K1A_U09	Ocenia stan odżywienia pacjenta i rozpoznaje stany zagrożenia życia	M1A_U04 M1A_U05
K1A_U10	Potrafi identyfikować błędy i zaniedbania popełnione w działaniach promujących zdrowy styl życia oraz sprecyzować działania naprawcze	M1A_U04 M1A_U07 M1A_U10
K1A_U11	Potrafi dokonać analizy przydatności zebranych danych dla ustalenia struktury i wielkości potrzeb zdrowotnych określonej grupy społecznej	M1A_U06 M1A_U08 M1A_U09
K1A_U12	Potrafi prowadzić dokumentację w instytucjach odpowiedzialnych za ochronę i promocję zdrowia z uwzględnieniem roli administracji w realizacji zadań polityki zdrowotnej na szczeblu lokalnym	M1A_U09 M1A_U10
K1A_U13	Potrafi podjąć działania w zakresie planowania i wdrażania programów dotyczących profilaktyki, promocji zdrowia, opieki zdrowotnej w środowisku lokalnym i miejscu pracy	M1A_U05 M1A_U10
K1A_U14	Ma umiejętność planowania i organizowania działań w zakresie promocji zdrowia, poprawy i utrzymania zdrowia fizycznego i psychicznego oraz utrwalania poczucia bezpieczeństwa jednostek lub grup społecznych w odniesieniu do polityki zdrowotnej państwa	M1A_U05 M1A_U10
K1A_U15	Potrafi ułożyć prawidłową dietę dla różnych grup wiekowych oraz chorych z grupy chorób społecznych oraz monitorować postępy w leczeniu	M1A_U04
K1A_U16	Rozpoznaje choroby dietozależne i potrafi ustalić zasady postępowania dietetycznego	M1A_U04
K1A_U17	Potrafi podjąć działania w zakresie profilaktyki żywieniowej	M1A_U05
K1A_U18	Klasyfikuje choroby genetyczne ze względu na sposób dziedziczenia	M1A_U04
K1A_U19	Rozpoznaje choroby żywieniowo zależne	M1A_U04
K1A_U20	Potrafi udzielać porad pacjentowi przy wykorzystaniu środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	M1A_U03 M1A_U04 M1A_U05

K1A_U21	Posiada umiejętność obsługi komputera i wykorzystania specjalistycznych programów oraz pozyskiwania i gromadzenia i przetwarzania danych związanych z wykonywanym zawodem oraz przygotowywaniem prezentacji	M1A_U09 M1A_U12 M1A_U13
K1A_U22	Potrafi interpretować dane liczbowe z zakresu statystyki, demografii i epidemiologii	M1A_U08
K1A_U23	Posiada umiejętność przygotowania pisemnego raportu w oparciu o własne działania lub dane źródłowe	M1A_U12
K1A_U24	Posiada umiejętność prezentowania w formie ustnej wyników własnych działań i przemyśleń	M1A_U13
K1A_U25	Opanował język obcy w stopniu umożliwiającym korzystanie z piśmiennictwa zawodowego i podstawową komunikację	M1A_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę doskonalenia i uczenia się przez całe życie oraz potrzebę rozwoju osobowego oraz naukowego	M1A_K01 M1A_K02
K1A_K02	Przestrzega i stosuje zasady etyki akademickiej i zawodowej oraz zasady profesjonalizmu zawodowego	M1A_K03 M1A_K04 M1A_K06
K1A_K03	Potrafi współpracować w grupie i w zespole interdyscyplinarnym, być liderem	M1A_K03 M1A_K04 M1A_K05 M1A_K06
K1A_K04	Potrafi krytycznie ocenić własne i cudze działania w pracy zespołu, przyjmując w nim różne obowiązki	M1A_K02 M1A_K04
K1A_K05	Ma świadomość własnych ograniczeń i wie, kiedy się zwrócić do ekspertów	M1A_K01 M1A_K02 M1A_K03 M1A_K04 M1A_K05 M1A_K06
K1A_K06	Promuje zachowania prozdrowotne, w szczególności zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia	M1A_K01 M1A_K05 M1A_K09
K1A_K07	Okazuje tolerancję dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych, kulturowych i wieku	M1A_K03 M1A_K04 M1A_K05
K1A_K08	Ma świadomość odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania przez dany zespół	M1A_K04 M1A_K05
K1A_K09	Potrafi formułować opinie dotyczące pacjentów i grup społecznych w kontekście związanym z wykonywaniem zawodu.	M1A_K08

K1A_K10	Potrafi określić priorytety i profesjonalnie wykorzystać wszystkie dostępne środki służące realizacji zadań postawionych przed zespołem	M1A_K05 M1A_K06
K1A_K11	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy z wykorzystaniem uwarunkowań ekonomiczno-prawnych	M1A_K05 M1A_K06
K1A_K12	Identyfikuje i potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonaniem zawodu	M1A_K02 M1A_K03 M1A_K05 M1A_K06 M1A_K07
K1A_K13	Wyznaczone zadania realizuje z zachowaniem bezpieczeństwa własnego i otoczenia	M1A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 180.

III. PRAKTYKI:

- 1) Wstępna praktyka w szpitalu po I roku:
  - wymiar praktyki – 105 godz./3 ECTS,
  - okres realizacji – praktyka wakacyjna po I roku studiów,
  - cele i treści kształcenia - zapoznanie z organizacją pracy i żywienia w szpitalu, profilem pacjentów, rodzajami stosowanych diet.
- 2) Praktyka w domu opieki społecznej:
  - wymiar praktyki – 70 godz./2 ECTS,
  - okres realizacji - praktyka wakacyjna po I roku studiów,
  - cele i treści kształcenia - Zapoznanie z organizacją pracy i żywienia w Domu Opieki Społecznej, profilem pacjentów, rodzajami stosowanych diet.
- 3) Praktyka w poradni dietetycznej i dziale żywienia w szpitalu po II roku:
  - wymiar praktyki – 140 godz./4 ECTS,
  - okres realizacji - praktyka wakacyjna po II roku studiów,
  - cele i treści kształcenia - zapoznanie z organizacją żywienia w szpitalu; zaznajomienie się z rodzajami stosowanych diet oraz z profilem pacjentów w poradni dietetycznej i stosowanym poradnictwem.
- 4) Praktyka w szpitalu dla dorosłych:
  - wymiar praktyki – 105 godz./3 ECTS,
  - okres realizacji - praktyka wakacyjna po II roku studiów,
  - cele i treści kształcenia - zdobycie wiedzy na temat organizacji żywienia w szpitalu; nabycie umiejętności ewidencji artykułów spożywczych oraz kalkulacji kosztów pośrednich dotyczących posiłków; nabycie umiejętności przeprowadzania kontroli w zakresie przygotowywania i wydawania posiłków; nabycie umiejętności planowania dietoterapii i prawidłowego doboru produktów w podstawowych dietach leczniczych oraz opracowywania zaleceń żywieniowych dla pacjenta.
- 5) Praktyka w szpitalu dziecięcym:
  - wymiar praktyki – 70 godz./2 ECTS,
  - okres realizacji - 5 semestr, III rok studiów

- cele i treści kształcenia – zdobycie wiedzy na temat organizacji żywienia w szpitalu; nabycie umiejętności ewidencji artykułów spożywczych oraz kalkulacji kosztów pośrednich dotyczących posiłków; nabycie umiejętności przeprowadzania kontroli w zakresie przygotowywania i wydawania posiłków; nabycie umiejętności planowania dietoterapii i prawidłowego doboru produktów w podstawowych dietach leczniczych oraz opracowywania zaleceń żywieniowych dla pacjenta-dziecka.
- 6) Praktyka z technologii potraw:
- wymiar praktyki – 105 godz./3 ECTS,
  - okres realizacji - 5 semestr, III rok studiów,
  - cele i treści kształcenia - poznanie struktury organizacyjnej i zasad funkcjonowania kuchni własnej obiektu oraz firmy cateringowej; poznanie zasobów technicznych kuchni oraz procesów technologicznych sporządzania potraw dietetycznych; nabycie umiejętności przeprowadzania wybranych operacji jednostkowych stosowanych w produkcji potraw dietetycznych; nabycie umiejętności komunikacji i pracy w zespole; kształtowanie świadomości odpowiedzialności producenta potraw za zdrowie konsumentów.
- 7) Praktyka w poradniach gastroenterologicznych i w poradniach chorób metabolicznych:
- wymiar praktyki – 105 godz./3 ECTS,
  - okres realizacji - 6 semestr, III rok studiów,
  - cele i treści kształcenia - nabycie umiejętności planowania dietoterapii i prawidłowego doboru produktów w dietach leczniczych oraz opracowywania zaleceń żywieniowych dla pacjenta z chorobami metabolicznymi oraz chorobami układu pokarmowego.

Efekty kształcenia dla kierunku **Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie sztuki oraz nauk humanistycznych.
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauki i dyscypliny naukowej oraz dziedziny sztuki i dyscypliny artystycznej:** kierunek przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie sztuki, dziedziny sztuk plastycznych, dyscypliny artystycznej: sztuki piękne oraz obszaru wiedzy w zakresie nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych, dyscyplin naukowych: historia sztuki, filozofia, nauki o zarządzaniu.
3. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia licencjackie (6 semestrów).
5. **Absolwent:** posiada wiedzę oraz umiejętności wykwalifikowanego artysty – twórcy w zakresie sztuk plastycznych oraz uczestnika i animatora kultury współczesnej. Jest przygotowany do realizacji i upowszechniania różnorodnych postaci przekazów wizualnych i medialnych dla celów artystycznych, poznawczych, edukacyjnych i użytkowych. Absolwent jest przygotowany do podjęcia twórczej pracy zawodowej w: ośrodkach i instytucjach kultury, sztuki i edukacji pozaszkolnej, mass-mediach, strukturach promocyjnych i reklamowych. Absolwent zna język obcy na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
6. **Objaśnienie oznaczeń:**
  - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
  - b) 1 - studia pierwszego stopnia
  - c) W - kategoria wiedzy
  - d) U - kategoria umiejętności
  - e) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
  - f) A1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki dla studentów studiów pierwszego stopnia
  - g) H1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studentów studiów pierwszego stopnia
  - h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów - edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i w zakresie sztuki
WIEDZA		
Wiedza o realizacji prac artystycznych		
K1A_W01	Posiada ogólną wiedzę dotyczącą realizacji prac artystycznych związanych ze studiowanym kierunkiem oraz znajomość środków ekspresji	A1A_W10
K1A_W02	Rozumie specyfikę i unikalne własności poszczególnych technik artystycznych	A1A_W10
K1A_W03	Zna podstawowe pojęcia plastyczne	A1A_W10
Wiedza i rozumienie kontekstu sztuk plastycznych		
K1A_W04	Wykazuje znajomość zalecanej literatury dotyczącej kierunku	A1A_W11
K1A_W05	Zna i rozumie przemiany artystyczne w dziejach sztuki	A1A_W11
K1A_W06	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu historii sztuki	H1A_W03
K1A_W07	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku	H1A_W07
K1A_W08	Zna tendencje rozwojowe współczesnej sztuki, oraz publikacje z nimi związane	A1A_W11
K1A_W09	Wykazuje się znajomością stylów w sztuce, przemianami w sztuce współczesnej i związanymi z nimi tradycjami twórczymi	A1A_W12
K1A_W10	Ma uporządkowaną szczegółową wiedzę z zakresu i ikonografii i ikonologii	H1A_W04
K1A_W11	Rozumie autonomię i własności języka wizualnego	A1A_W13
K1A_W12	Posiada ogólną wiedzę w zakresie technik i technologii artystycznych	A1A_W13
K1A_W13	Zna powiązania i zależności pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami związanymi ze studiowanym kierunkiem	A1A_W15
K1A_W14	Ma wiedzę dotyczącą finansowych, marketingowych i prawnych aspektów związanych z wykonywanym zawodem artysty	A1A_W14
K1A_W15	Umie analizować zjawiska w obszarze sztuki w ujęciu współczesnym i historycznym	A1A_W12
K1A_W16	Dysponuje wiedzą z zakresu psychologii w zakresie percepcji wizualnej	H1A_W03
K1A_W17	Posiada podstawową wiedzę z zakresu filozofii i jej powiązania ze sztuką	H1A_W05

K1A_W18	Posiada podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu artystycznym	H1A_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
Umiejętności ekspresji artystycznej		
K1A_U01	Posiada zdolność tworzenia i realizacji własnych koncepcji artystycznych, oraz dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do ich wyrażenia	A1A_U14
K1A_U02	Umie posługiwać się zróżnicowanymi środkami artystycznymi w procesie transponowania przekazu werbalnego na wizualny	A1A_U14
K1A_U03	Posiada umiejętności budowania kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni i posługiwania się środkami wyrazu plastycznego	A1A_U14
K1A_U04	Posiada umiejętność wykorzystania rysunku do zapisu koncepcji w innych dziedzinach sztuki	A1A_U14
Umiejętności realizacji prac artystycznych		
K1A_U05	Umiejętnie dokonuje właściwego doboru materiałów i mediów w celu uzyskania zamierzonego efektu artystycznego	A1A_U16
K1A_U06	Umie świadomie i celowo posługiwać się narzędziami warsztatu plastycznego w wybranych obszarach działalności artystycznej	A1A_U15
K1A_U07	Potrafi samodzielnie zaprojektować i konsekwentnie zrealizować własny projekt artystyczny	A1A_U17
Umiejętność pracy w zespole		
K1A_U08	Jest przygotowany do współpracy z innymi osobami w celu tworzenia wspólnych projektów artystycznych	A1A_U18
Umiejętności warsztatowe		
K1A_U09	Posiada umiejętność posługiwania się podstawowymi technikami plastycznymi	A1A_U19
K1A_U10	Posiada umiejętności posługiwania się podstawowymi narzędziami rejestracji i przetwarzania obrazów cyfrowych	A1A_U19
K1A_U11	Umie świadomie łączyć techniki tradycyjne i współczesne	A1A_U19 A1A_U20
K1A_U12	Potrafi wykorzystać poznany warsztat artystyczny jako źródło inspiracji do własnej pracy twórczej, umożliwiając ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę	A1A_U20
Umiejętności kreacji artystycznej		
K1A_U13	Umie podejmować samodzielne decyzje dotyczące kreacji zgodnie z własnymi emocjami, intuicją i wyobraźnią	A1A_U21
K1A_U14	Obserwuje i syntezuje różnorodne doświadczenia i zjawiska otaczającej rzeczywistości w pracy artystycznej	A1A_U21
K1A_U15	Potrafi włączyć różnorodne jakości artystyczne do tworzenia określonego efektu artystycznego	A1A_U21
Umiejętności werbalne		
K1A_U16	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z różnych źródeł i sposobów	H1A_U01 A1A_U22

K1A_U17	Potrafi rozpoznać różne rodzaje dzieł sztuki dawnej i współczesnej, poprawnie je opisywać, analizować i interpretować pod względem stylistycznym i ikonograficznym z zastosowaniem typowych metod w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie kulturowym	H1A_U05 A1A_U23
K1A_U18	Ma umiejętności językowe w zakresie terminologii historii sztuki, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	A1A_U23
K1A_U19	Posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim z zakresu historii sztuki dotyczących zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	A1A_U22 H1A_U08
K1A_U20	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna kierunkowego	H1A_U03
K1A_U21	Posiada umiejętność redagowania pracy licencjackiej z wykorzystaniem różnych źródeł	A1A_U22
Umiejętności publicznych prezentacji		
K1A_U22	Zna formy zachowań związane z publicznymi wystąpieniami, prezentującymi własne dokonania	A1A_U24
K1A_U23	Posiada doświadczenie w różnorodnym typie prezentacji prac plastycznych	A1A_U24
K1A_U24	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków	H1A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Niezależność		
K1A_K01	Ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie	A1A_K01
K1A_K02	Rozumie potrzebę poszerzania wiedzy i doskonalenia warsztatu	A1A_K01
K1A_K03	Rozumie potrzebę rozwoju własnej osobowości twórczej	A1A_K01
K1A_K04	Potrafi samodzielnie i niezależnie podejmować się realizacji tematów i zagadnień plastycznych, oraz interpretować skończone dzieło	A1A_K02
K1A_K05	Potrafi pracować samodzielnie wykazując się umiejętnością interpretacji dzieł sztuki w kontekście historyczno – społecznym	A1A_K02
Uwarunkowania psychologiczne		
K1A_K06	Stosuje zdolności i umiejętności kreatywnego myślenia w pracy twórczej, a także posiada zdolność odpowiedzialnego, kompetentnego zachowania w trakcie publicznej prezentacji własnych dokonań	A1A_K03
Krytycyzm		
K1A_K07	Dokонуje samooceny swojej twórczości i konstruktywnej krytyki twórczości innych osób poprzez znajomość tradycji	A1A_K04
K1A_K08	Ma świadomość ważności wiedzy na temat sztuki dawnej	A1A_K04

	we własnych poczynaniach artystycznych	
K1A_K09	Ma zdolność analizowania dzieła artystycznego pod kątem formalnej budowy, przyswoił zasadę etyki pracy artystycznej	A1A_K04
Komunikacja społeczna		
K1A_K10	Posiada umiejętność dyskusowania i kolektywnej wymiany opinii na temat dzieła	A1A_K05
K1A_K11	Umie twórczo pracować w projektach zespołowych i dzielić się zakresem kompetencyjnym projektu	A1A_K05
K1A_K12	Umie prezentować własną twórczość w sposób komunikatywny, z zastosowaniem technologii informacyjnych	A1A_K05
K1A_K13	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy	H1A_K05
K1A_K14	Ma wrażliwość estetyczną, dba o ochronę zabytków i estetykę życia codziennego	H1A_K05
K1A_K15	Ma zdolności organizacyjne i chętnie podejmuje się udziału w publicznych działaniach związanych ze sztuką	A1A_K05
K1A_K16	Jest przygotowany do podjęcia twórczej pracy zawodowej w ośrodkach i instytucjach kultury, sztuki i edukacji pozaszkolnej	A1A_K05
Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego		
K1A_K17	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego	A1A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 180.

III. PRAKTYKA

Praktyka upowszechnienia kultury plastycznej – 4 tygodnie (160 godzin)/5 ECTS. odbywa się po II roku w okresie wakacyjnym lub w trakcie drugiego roku (za zgodą dziekana wydziału). Praktyki są zorganizowane w galeriach i centrach sztuki, muzeach, instytucjach kultury, ośrodkach edukacji i upowszechniania sztuki, redakcjach wydawnictw, ośrodkach telewizyjnych, studiach reklamowych lub strukturach promocyjno-reklamowych. Student odbywa praktykę w charakterze stażysty wykonując powierzone zadania, aktywnie i twórczo włączając się w bieżącą działalność danej instytucji.

Efekty kształcenia dla kierunku **Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie sztuki oraz nauk humanistycznych
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauki i dyscypliny naukowej oraz dziedziny sztuki i dyscypliny artystycznej:** kierunek przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie sztuki, dziedziny sztuk plastycznych, dyscypliny artystycznej: sztuki piękne oraz obszaru wiedzy w zakresie nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych, dyscyplin naukowych: historia sztuki, filozofia, nauki o zarządzaniu.
3. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
4. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
5. **Absolwent:** posiada pogłębioną wiedzę artystyczno-humanistyczną oraz umiejętności umożliwiające występowanie w roli artysty plastyka, aktywnego twórcy w zakresie sztuk plastycznych oraz uczestnika i animatora kultury współczesnej. Umie przygotowywać i upowszechniać przekazy wizualne i medialne dla celów artystycznych, poznawczych, edukacyjnych i użytkowych. Absolwent posiada umiejętności wykorzystywania nabytej wiedzy w indywidualnej i zespołowej aktywności artystycznej. Jest przygotowany do kierowania zespołami ludzkimi oraz ustawicznego doksztalcania w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Absolwent jest przygotowany do prowadzenia samodzielnej, twórczej pracy zawodowej oraz do podejmowania pracy w ośrodkach i instytucjach kultury i sztuki, mass-mediach, strukturach promocyjnych i reklamowych. Absolwent jest przygotowany do kontynuowania edukacji na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich).
6. **Objaśnienie oznaczeń:**
  - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
  - b) 2 - studia drugiego stopnia
  - c) W - kategoria wiedzy
  - d) U - kategoria umiejętności
  - e) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
  - f) A2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki dla studentów drugiego stopnia
  - g) H2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studentów drugiego stopnia
  - h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów - edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie sztuki i nauk humanistycznych
WIEDZA		
Wiedza o realizacji prac plastycznych		
K2A_W01	Posiada wyspecjalizowaną wiedzę dotyczącą realizacji prac artystycznych związaną z twórczymi inspiracjami i zainteresowaniami	A2A_W08
K2A_W02	Rozpoznaje i opisuje techniki w wybranych przez siebie dyscyplinach artystycznych	A2A_W08
K2A_W03	Posiada rozszerzoną wiedzę w zakresie sztuki i nauki, pozwalającą formułować zagadnienia badawcze w obszarze dyscyplin artystycznych, właściwych dla kierunku studiów	A2A_W08
Wiedza i rozumienie kontekstu sztuk plastycznych		
K2A_W04	Wykazuje znajomość zalecanej literatury dotyczącej kierunku	
K2A_W05	Rozpoznaje najnowsze działania w sztukach wizualnych i dysponuje wiedzą na temat kontekstu kulturowo – historycznego	A2A_W09
K2A_W06	Posiada rozszerzoną wiedzę w zakresie sztuki współczesnej pozwalającą na samodzielną interpretację działań artystycznych	A2A_W09 A2A_W11
K2A_W07	Ma rozszerzoną wiedzę na temat kontekstu historyczno – kulturowego sztuk plastycznych i ich związków z innymi dziedzinami współczesnego życia	A2A_W09
K2A_W08	Potrafi interpretować teksty poświęcone krytyce artystycznej	A2A_W09
K2A_W09	Analizuje rolę wybranej dziedziny artystycznej w kontekście innych sztuk plastycznych i mediów, wykorzystuje je we własnych działaniach twórczych	A2A_W12 A2A_W10
K2A_W10	Potrafi tworzyć prace artystyczne o wysokim stopniu oryginalności na podstawie wiedzy o stylach w sztuce i związanych z nimi tradycjami twórczymi	A2A_W10
K2A_W11	Potrafi dostrzec wzajemne relacje pomiędzy teoretycznym i praktycznym wymiarem studiowania i wykorzystuje zdobytą wiedzę we własnym rozwoju artystycznym	A2A_W11
Wiedza w zakresie umiejętności kreatywnych		
K2A_W12	Zna i rozumie wzorce leżące u podstaw kreacji artystycznej umożliwiające swobodę i niezależność wypowiedzi artystycznej	A2A_W12
UMIĘTNOŚCI		
Umiejętności ekspresji artystycznej		
K2A_U01	Posiada rozwiniętą osobowość artystyczną,	A2A_U11

	umożliwiająca tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych	
K2A_U02	Dysponuje indywidualnym podejściem do ekspresji twórczej	A2A_U11
Umiejętności realizacji prac artystycznych		
K2A_U03	Projektuje i realizuje własne prace artystyczne	A2A_U13
K2A_U04	Umie realizować indywidualne koncepcje artystyczne w wybranym zakresie sztuk plastycznych, posiada umiejętność tworzenia i realizowania własnej idei artystycznej	A2A_U14 A2A_U12
K2A_U05	Skutecznie uzyskuje zamierzone efekty artystyczne w określonym obszarze własnej działalności twórczej	A2A_U12 A2A_U13 A2A_U14 A2A_U17
K2A_U06	Potrafi analizować temat, dokonuje syntezy i weryfikuje zbędne elementy projektu	A2A_U13
Umiejętności pracy w zespole		
K2A_U07	Umie współdziałać z innymi osobami i jest kompetentny do podejmowania wiodącej roli w takim zespole	A2A_U15
Umiejętności warsztatowe		
K2A_U08	Ugruntowuje umiejętności warsztatowe, potrzebne do realizacji własnych koncepcji artystycznych	A2A_U16
K2A_U09	Doskonali umiejętności manualne i posługiwanie się zaawansowanymi technologiami	A2_U16
Umiejętności kreacji artystycznej		
K2A_U10	Dysponuje umiejętnościami wykorzystania wzorców artystycznych przy jednoczesnym zachowaniu niezależności wypowiedzi artystycznej	A2A_U17
K2A_U11	Tworzy własne dzieła w wybranym przez siebie obszarze	A2A_U17
K2A_U12	Potrafi wykorzystać zdobyte umiejętności w różnych dyscyplinach artystycznych do tworzenia nowych projektów twórczych	A2A_U17
K2A_U13	Potrafi eksperymentować i samodzielnie znajdować rozwiązania określonych problemów artystycznych	A2A_U17
Umiejętności werbalne		
K2A_U14	Dysponuje umiejętnością przygotowania prac pisemnych i wystąpień ustnych z wykorzystaniem różnorodnych źródeł	A2A_U18
K2A_U15	Posiada umiejętność analizy i kontekstowej oceny dzieł wybranych kierunków	A2A_U18
K2A_U16	Potrafi pracować planowo, przygotować harmonogram i schemat pracy	A2A_U18
K2A_U17	Posiada metodologiczne przygotowanie do uprawiania krytyki artystycznej	A2A_U19
K2A_U18	Posiada umiejętności językowe z zakresu dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych zgodnie z kierunkiem studiów, określonym dla poziomu B2 + Europejski System Opisu	A2A_U19

	Kształcenia Językowego	
K2A_U19	Potrafi analizować, interpretować, oceniać informacje i materiały źródłowe	H2A_U01
K2A_U20	Merytorycznie i odpowiedzialnie konstruuje wypowiedzi publiczne związane z wystąpieniami artystycznymi	A2A_U20
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Niezależność		
K2A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	A2A_K01
K2A_K02	Potrafi inspirować i mobilizować do nauki inne osoby, organizuje proces uczenia się innych osób	A2A_K01
K2A_K03	Kreuje artystyczną wizję obranego tematu	A2A_K01 A2A_K02 A2A_K04 A2A_K05
K2A_K04	Ma zdolność samodzielnego integrowania wiedzy i przekazywania jej w sposób holistyczny	A2A_K02
Uwarunkowania psychologiczne		
K2A_K05	Inspiruje kreatywność innych osób	A2A_K03
K2A_K06	Potrafi określić priorytety służące realizacji zadania	H2A_K03
K2A_K07	Jest zdolny odpowiednio reagować w sytuacjach stresowych i znaleźć alternatywne rozwiązania	A2A_K03
Krytycyzm		
K2A_K08	Umie krytycznie ocenić twórczość artystyczną własną i zespołu oraz uzasadnić swoją ocenę	A2A_K04
K2A_K09	Wykazuje się zdolnością krytycznej oceny zjawisk artystycznych w kontekście historyczno kulturowym	A2A_K04
K2A_K10	Potrafi bronić i uzasadniać poglądy swoje i innych	A2A_K04
Komunikacja społeczna		
K2A_K11	Potrafi zaprezentować i uzasadnić realizację swoich projektów przed publicznością	A2_K05
K2A_K12	Inicjuje działania kulturalne w lokalnych środowiskach	A2A_K05
K2A_K13	Posiada szerokie umiejętności organizacyjne obejmujące umiejętność negocjacji i prezentowania skomplikowanych zadań w przystępnej formie	A2A_K05
K2A_K14	Bierze aktywny udział w działaniach artystycznych i kulturalnych regionu	A2A_K05
K2A_K15	Zachowuje się zgodnie z zasadami etyki zawodowej. Wykazuje lojalność wobec własnego środowiska	A2A_K05
K2A_K16	Wspiera różnorodne działania i inicjatywy społeczne i kulturalne	A2A_K05
Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego		
K2A_K17	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony i własności dóbr kultury i prawa autorskiego, oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	A2A_K06
K2A_K18	Umie stosować prawo autorskie wobec własnej twórczości artystycznej	A2A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji drugiego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS - 120.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa – 4 tygodnie (160 godzin)/6 ECTS, odbywa się po I roku w okresie wakacyjnym lub w trakcie I roku. Praktyki są zorganizowane w galeriach i centrach sztuki, muzeach, instytucjach kultury, ośrodkach edukacji i upowszechniania sztuki, redakcjach wydawnictw, ośrodkach telewizyjnych, studiach reklamowych lub strukturach promocyjno-reklamowych. Student odbywa praktykę w charakterze projektanta, twórcy, współtwórcy, doradcy, itp. w danej instytucji realizując różnorodną działalność plastyczną.

Efekty kształcenia dla kierunku **Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie sztuki.
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny sztuki i dyscypliny artystycznej:** kierunek przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie sztuki, dziedziny sztuk muzycznych, dyscyplin artystycznych: dyrygentura, instrumentalistyka, kompozycja i teoria muzyki.
3. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia - licencjackie (6 semestrów).
5. **Absolwent:** posiada umiejętności wykwalifikowanego muzyka jak również wiedzę nauczyciela w zakresie edukacji i animacji muzycznej, umiejętności w komunikacji z otoczeniem, radzenie sobie ze stresem, dzięki grupie przedmiotów treści nauczycielskich. Wyposażony jest w wiedzę teoretyczną i praktyczną do prowadzenia zajęć ogólnomuzycznych i dydaktycznych w szkolnictwie muzycznym I^o, zajęć dydaktycznych i ogólnomuzycznych w zakresie szkolnej edukacji artystycznej na poziomie nauczania przedszkolnego i szkoły podstawowej, zajęć umuzykalniających w przedszkolach i placówkach pozaszkolnych oraz w amatorskim ruchu muzycznym. Pracę w szkole może podjąć po ukończeniu specjalności nauczycielskiej. Absolwent powinien znać język obcy na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
6. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K (przed podkreśnikiem)	-	kierunkowe efekty kształcenia
b) A	-	profil ogólnoakademicki
c) 1	-	studia I stopnia
d) W	-	kategoria wiedzy
e) U	-	kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	-	kategoria kompetencji społecznych
g) A1A	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki dla pierwszego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	-	numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki
WIEDZA		
Repertuar i materiał muzyczny		
K1A_W01	Posiada ogólną znajomość literatury muzycznej związanej ze studiowanym kierunkiem	A1A_W01
K1A_W02	Zna podstawowy repertuar z zakresu muzyki wokalne, instrumentalnej i wokalnie-instrumentalnej	A1A_W01
K1A_W03	Potrafi zdefiniować poszczególne epoki, style i kierunki w muzyce	A1A_W01
K1A_W04	Potrafi zdefiniować elementy dzieła muzycznego i wskazuje na relacje zachodzące pomiędzy nimi	A1A_W02
Rozumienie kontekstu sztuki muzycznej		
K1A_W05	Posiada wiedzę z zakresu rozwoju tradycji muzycznych w ujęciu historycznym	A1A_W03
K1A_W06	Zna podstawowe publikacje dotyczące studiowanego kierunku	A1A_W03
K1A_W07	Potrafi zdefiniować i rozróżnić style muzyczne	A1A_W04
K1A_W08	Posiada wiedzę dotyczącą tradycji wykonawczych	A1A_W04
K1A_W09	Posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce	A1A_W05
K1A_W10	Posiada wiedzę dotyczącą historii, budowy instrumentów ich ewentualnej konserwacji, napraw i strojenia	A1A_W05
K1A_W11	Posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy aparatu głosu	A1A_W05
K1A_W12	Ma wiedzę dotyczącą konstruowania projektów artystycznych, ochrony własności intelektualnej, ergonomii i przepisów prawa bhp	A1A_W06
K1A_W13	Zna mechanizmy łączące praktykę z teorią na studiowanym kierunku	A1A_W07
Wiedza w zakresie improwizacji		
K1A_W14	Ma podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy w improwizacji	A1A_W08
Wiedza pedagogiczna		
K1A_W15	Zna podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki	A1A_W09
K1A_W16	Wie jak wykorzystać wiedzę pedagogiczną w edukacji muzycznej	A1A_W09
UMIĘTNOŚCI		
Umiejętności ekspresji artystycznej		
K1A_U01	Dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia własnych koncepcji muzycznych	A1A_U01
K1A_U02	Wykorzystuje świadomie intuicję, emocjonalność, wyobraźnię w obszarze ekspresji muzycznej	A1A_U01

Umiejętności w zakresie repertuaru		
K1A_U03	Potrafi wybrać i wykonać repertuar w określonym stylu muzycznym	A1A_U02
Umiejętności interpretacji		
K1A_U04	Umie zgodnie z tradycjami wykonawczymi wykonać repertuar z zakresu muzyki wokalne, instrumentalnej i wokarno-instrumentalnej	A1A_U03
Umiejętność pracy w zespole		
K1A_U05	Potrafi współdziałać z członkami różnego typu zespołów w celu osiągnięcia jak najlepszego efektu muzycznego	A1A_U04
K1A_U06	Posiada umiejętność akompaniowania solistom w różnych zespołach	A1A_U04
Umiejętność ćwiczenia i pracy podczas prób		
K1A_U07	Potrafi zastosować techniki i ćwiczenia umożliwiające samodzielny rozwój umiejętności wokalnych, dyrygenckich i instrumentalnych	A1A_U05
K1A_U08	Wykorzystuje wiedzę dotyczącą bhp i ergonomii umożliwiającą operowanie ciałem w sposób wydajny i bezpieczny	A1A_U06
Umiejętności czytania nut		
K1A_U09	Posiada umiejętność odczytania i przekazania zapisu muzycznego zgodnego ze stylem i tradycjami wykonawczymi	A1A_U07
Umiejętności słuchowe, twórcze i odtwórcze		
K1A_U10	Posiada umiejętność słuchowego rozpoznania materiału muzycznego i jego zapamiętania, przekształcania i operowania nim	A1A_U08
Umiejętności werbalne		
K1A_U11	Posiada umiejętność konstruowania wypowiedzi ustnej i pisemnej na wybrany temat muzyczny w oparciu o różne źródła	A1A_U09
K1A_U12	Posiada umiejętność formułowania podstawowych pojęć teoretycznych w konstruowaniu pisemnej pracy dyplomowej	A1A_U09
K1A_U13	Ma umiejętność posługiwania się językiem obcym w dyscyplinie artystycznej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	A1A_U10
Umiejętności w zakresie publicznych prezentacji		
K1A_U14	Zna i umie zastosować formy zachowań związane z występami publicznymi	A1A_U11
K1A_U15	Podczas prezentacji potrafi reagować na specyficzne warunki	A1A_U11
Umiejętności improwizacji		
K1A_U16	Posiada umiejętność improwizacji na temat danego zapisu nutowego	A1A_U12
Umiejętności pedagogiczne		
K1A_U17	Potrafi wykorzystać wiedzę muzyczną na różnych poziomach edukacji artystycznej	A1A_U13

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Niezależność		
K1A_K01	Rozumie potrzebę doskonalenia swoich umiejętności artystycznych i pogłębiania wiedzy muzycznej	A1A_K01
K1A_K02	Posiada umiejętność samooceny	A1A_K01
K1A_K03	Wykazuje kreatywność w pracy własnej i zespołowej	A1A_K01
K1A_K04	Potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując rolę współuczestnika, lidera grupy i mediatora	A1A_K02
Uwarunkowania psychologiczne		
K1A_K05	Posiada umiejętności interpersonalne	A1A_K03
K1A_K06	Umiejętnie reaguje na sytuacje stresowe	A1A_K03
K1A_K07	Potrafi adoptować się do nowych okoliczności związanych z publicznymi występami	A1A_K03
K1A_K08	Ma zdolność elastycznego myślenia	A1A_K03
Krytycyzm		
K1A_K09	Ma umiejętność konstruktywnej krytyki w stosunku do siebie i innych	A1A_K04
K1A_K10	Poprzez działania artystyczne zmierza do samorealizacji opierając się na aksjologii	A1A_K04
Komunikacja społeczna		
K1A_K11	Posiada umiejętność komunikacji werbalnej i niewerbalnej w pracy indywidualnej i zespołowej	A1A_K05
K1A_K12	Potrafi wykorzystać w komunikacji technologie informacyjne	A1A_K05
Ochrona własności intelektualnej i prawa autorskiego		
K1A_K13	Potrafi wykorzystać prawne aspekty ochrony własności intelektualnej w wykonywaniu zadań	A1A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 180.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa prowadzona jest na IV, V, VI semestrze w wymiarze 90 godzin/6 ECTS oraz praktyka ciągła w wymiarze 4 tygodni.

Praktyka przedmiotowo-metodyczna odbywa się w formie śródrocznych praktyk pedagogicznych oraz praktyk ciągłych. Śródroczna praktyka pedagogiczna ma formę systematycznych cotygodniowych zajęć realizowanych w specjalnie dobranych do tego celu szkołach ćwiczeń. Celem praktyki przedmiotowo-metodycznej jest skorelowanie treści realizowanych w ramach bloku przedmiotów kształcenia nauczycielskiego z praktyką edukacyjną oraz przygotowanie do odbycia praktyki ciągłej.

Praktyka realizowana jest również w instytucjach prowadzących działalność muzyczną, kulturalną, m.in: domach kultury, ośrodkach kultury, studiach nagrań, filharmonii, radio, telewizji, itp. W trakcie praktyki student zapoznaje się z zasadami funkcjonowania instytucji, jej strukturą oraz profilem działalności. Głównym założeniem jest praktyczne zapoznanie się z metodami prowadzenia, działających w tych instytucjach, różnych zespołów muzycznych oraz zapoznanie się z technikami realizacji nagrań dźwięku, różnych produkcji muzycznych. Praktyka podlega merytorycznemu wsparciu, kontroli i ocenie.

Efekty kształcenia dla kierunku **Ratownictwo medyczne**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauki i dyscypliny naukowej:** kierunek przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk medycznych, dyscypliny naukowej: medycyna.
3. **Profil kształcenia:** praktyczny.
4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
5. **Absolwent:** jest przygotowany do prowadzenia opieki medycznej oraz profesjonalnego udzielenia pomocy w stanach nagłego i bezpośredniego zagrożenia życia. Zna systemy opieki zdrowotnej w Polsce i w krajach Unii Europejskiej.

Absolwent:

- postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodu ratownika medycznego,
- posiada wiedzę ogólną z zakresu nauk społecznych oraz wiedzę i umiejętności specjalistyczne z zakresu nauk medycznych,
- rozpoznaje stany nagłe zagrożenia życia u dorosłych i dzieci,
- rozpoznaje stan utraty przytomności oraz zabezpiecza funkcje życiowe,
- posługuje się skalami medycznymi oceny stanu ogólnego i ciężkości urazów,
- potrafi rozpoznawać stany nagłe zagrożenia życia oraz ustala kolejność udzielania pomocy poszkodowanym w katastrofie (TRIAGE),
- potrafi zabezpieczyć poszkodowanych oraz siebie na miejscu zdarzenia tak aby nie dopuścić do powiększenia liczby poszkodowanych,
- współuczestniczy w ewakuacji ludzi z miejsc zagrożonych,
- umie zapewnić bezpieczeństwo oraz opiekę medyczną zespołom ratowniczym podczas akcji ratowniczej,
- potrafi samodzielnie wykonywać medyczne czynności ratunkowe oraz przeprowadzać czynności podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
- wykonuje defibrylację ręczną i automatyczną,
- z użyciem sprzętu oraz bez przyrządowo umie przywracać drożność dróg oddechowych, prowadzić tlenoterapię bierną i wentylację zastępczą,
- zna zasady podawania i działania leków stosowanych w ratownictwie medycznym oraz ewentualne reakcje somatyczne po ich podaniu,
- zapewnia bezpieczny transport poszkodowanego,
- komunikuje się z poszkodowanymi i chorymi w sposób adekwatny do zaistniałej sytuacji,
- jest przygotowany do podjęcia pracy w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej,

- potrafi przeprowadzić szkolenie z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i popularyzować wiedzę ratowniczą we wszystkich środowiskach,
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę z zakresu umiejętności zawodowych poprzez różne formy samokształcenia,
- posługuje się językiem obcym na poziomie pozwalającym komunikowanie się z chorym i członkami innych zespołów ratowniczych.

6. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K (przed podkreślnikiem)	-	kierunkowe efekty kształcenia
b) P	-	profil praktyczny
c) 1	-	studia pierwszego stopnia
d) W	-	kategoria wiedzy
e) U	-	kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	-	kategoria kompetencji społecznych
g) M1P	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej dla studiów pierwszego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	-	numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów ratownictwo medyczne - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej
WIEDZA		
K1P_W01	Zna historię medycyny ratunkowej	M1P_W09
K1 P_W02	Zna podstawy prawne i zasady funkcjonowania państwowego i prywatnego systemu opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie	M1P_W08 M1P_W12
K1P_W03	Podaje zasady funkcjonowania zintegrowanego systemu ratownictwa medycznego	M1P_W09
K1P_W04	Posiada podstawowe wiadomości z zakresu prawa karnego, cywilnego i administracyjnego w odniesieniu do zasad wykonywanego zawodu ratownika medycznego	M1P_W11
K1P_W05	Zna zasady dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej	M1P_W08
K1P_W06	Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej i profilaktyki	M1P_W06
K1P_W07	Zna zagadnienia z zakresu socjologii i główne teorie wyjaśniające problemy społeczne i ich wpływ na	M1P_W04

	zdrowie człowieka	
K1P_W08	Zna podstawowe pojęcia dotyczące moralności i etyki w odniesieniu do zawodu ratownika medycznego	M1P_W08
K1P_W09	Posiada wiedzę z zakresu filozofii w odniesieniu do różnych postaw ludzkich	M1P_W04
K1P_W10	Zna podstawowe pojęcia z psychologii człowieka i charakteryzuje wpływ procesów poznawczych na działania ratowników i zespołów medycznych oraz na zachowanie pacjenta	M1P_W04
K1P_W11	Zna zasady przeprowadzania badań naukowych w tym zbierania informacji i analizy danych naukowych	M1P_W11
K1P_W12	Zna wpływ sprawności motorycznej na skuteczność działań ratowniczych i obrony własnej	M1P_W10
K1P_W13	Definiuje podstawowe zjawiska biofizyczne i biochemiczne mające wpływ na funkcjonowanie organizmu ludzkiego	M1P_W01
K1P_W14	Zna czynność i podstawowe mechanizmy regulacji poszczególnych narządów i układów w organizmie człowieka	M1P_W02
K1P_W15	Zna mianownictwo anatomiczne oraz budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz opisowym	M1P_W02
K1P_W16	Zna podstawy procesów patofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka	M1P_W03
K1P_W17	Zna mechanizmy obrony własnej organizmu przed szkodliwymi czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi	M1P_W02
K1P_W18	Charakteryzuje wpływ środowiska zewnętrznego na zdrowie człowieka	M1P_W03
K1P_W19	Zna skutki działania substancji toksycznych na ludzi i podaje zasady postępowania w zatruciach różną drogą	M1P_W03
K1P_W20	Zna farmakokinetykę i farmakodynamikę leków w organizmie człowieka oraz zna wskazania i przeciwwskazania do zastosowania leków w pracy ratownika medycznego	M1P_W03
K1P_W21	Podaje wartości referencyjne dla podstawowych badań laboratoryjnych	M1P_W03
K1P_W22	Ma podstawową wiedzę z zakresu pielęgniarskich procedur medycznych	M1P_W10
K1P_W23	Definiuje podstawowe zaburzenia psychiczne i zna elementy interwencji psychologicznych	M1P_W03 M1P_W07
K1P_W24	Ma wiedzę na temat ostrych i przewlekłych chorób chirurgicznych i wczesnego postępowania z pacjentem urazowym	M1P_W03 M1P_W07
K1P_W25	Zna podstawy rozpoznawania obrażeń narządu ruchu	M1P_W03

	na podstawie mechanizmu urazu i badania przedmiotowego	
K1P_W26	Zna zasady unieruchamiania kończyn, miednicy, kręgosłupa oraz tamowania krwotoków zewnętrznych - żylnych i tętnicznych	M1P_W07
K1P_W27	Zna algorytm podstawowych i zaawansowanych zabiegów reanimacyjnych u dzieci i dorosłych	M1P_W07
K1P_W28	Wymienia, podaje charakterystykę i wstępne leczenie stanów zagrożenia życia w urazach, chorobach wewnętrznych, dermatologii, a także w onkologii i w postępowaniu z pacjentem w fazie terminalnej	M1P_W03 M1P_W05 M1P_W07
K1P_W29	Zna odrębności anatomiczne i fizjologiczne dzieci, kobiet w ciąży i ludzi starych oraz ich wpływ na podejmowane działania ratownicze	M1P_W02
K1P_W30	Posiada podstawową wiedzę o symptomatologii najczęstszych schorzeń u dzieci	M1P_W03
K1P_W31	Zna zasady segregacji przedlekarskiej i udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w zdarzeniach masowych i katastrofach	M1P_W05
K1P_W32	Zna zasady transportu pacjenta poszkodowanego w wypadku	M1P_W07
K1P_W33	Omawia zagadnienia z zakresu tanatologii oraz zasady postępowania po śmierci chorego	M1P_W03 M1P_W09
K1P_W34	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauczania medycyny	M1P_W10
K1P_W35	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu stanów nagłych i zagrażających życiu w położnictwie i ginekologii oraz neonatologii,	M1P_W02 M1P_W03 M1P_W05 M1P_W07
UMIĘTNOŚCI		
K1P_U01	Posługuje się mianownictwem anatomicznym, wyjaśnia anatomiczne podstawy podstawowych procedur medycznych, badania przedmiotowego, diagnozowania urazów i uszkodzeń z uwzględnieniem topografii struktur i narządów	M1P_U05
K1P_U02	Potrafi przeprowadzić analizę zagrożeń fizjologicznych i biochemicznych dla życia człowieka	M1P_U04
K1P_U03	Diagnostuje zaburzenia występujące na poziomie komórek i tkanek po analizie badań i objawów klinicznych	M1P_U05
K1P_U04	Potrafi sprawnie odczytać i zinterpretować podstawowe parametry życiowe i wdrożyć pewne działania mające na celu podtrzymanie funkcji życiowych u pacjenta z zagrożeniem życia	M1P_U02 M1P_U05
K1P_U05	Potrafi umiejętnie zastosować leki w stanach zagrożenia życia i zdrowia, uwzględniając przeciwwskazania do ich zastosowania	M1P_U05

K1P_U06	Dokonyuje oceny negatywnych skutków stosowania leków i innych substancji psychoaktywnych w tym ich przedawkowania	M1P_U05
K1P_U07	Zabezpiecza materiał do badań diagnostycznych	M1P_U02 M1P_U05
K1P_U08	Przewiduje skutki szerzenia się zakażeń wirusowych, bakteryjnych i grzybiczych	M1P_U10
K1P_U09	Przeprowadza wywiad i badanie fizykalne chorego w stanie zagrożenia zdrowotnego	M1P_U02 M1P_U05
K1P_U10	Posiada umiejętność sprawnego rozpoznawania oznak zatrzymania krążenia i biegłego stosowania medycznych czynności ratunkowych w podstawowych i zaawansowanych zabiegach reanimacyjnych	M1P_U01 M1P_U02 M1P_U05
K1P_U11	Sprawnie wykorzystuje sprzęt stosowany w medycynie ratunkowej	M1P_U02
K1P_U12	Potrafi zaopatrzyć rany i oparzenia, tamować krwotoki zewnętrzne zaopatrywać urazową amputację kończyn oraz unieruchamiać miednicę, kręgosłup i kończyny u pacjenta urazowego	M1P_U01 M1P_U05
K1P_U13	Umie wykonać podstawowe zabiegi pielęgnacyjne i diagnostyczne wchodzące w zakres kompetencji ratownika medycznego	M1P_U01 M1P_U05
K1P_U14	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w celu umiejętnego postępowania z poszkodowanym	M1P_U04 M1P_U05
K1P_U15	Potrafi rozpoznać zagrożenie pochodzenia środowiskowego i wewnętrznego oraz wdrożyć odpowiednie działania na miejscu zdarzenia	M1P_U05 M1P_U10
K1P_U16	Posiada umiejętność sprawnego przeprowadzania segregacji medycznej, dekontaminacji i transportu w przypadku zdarzenia masowego i katastrofy	M1P_U02 M1P_U05
K1P_U17	Potrafi zastosować w praktyce przepisy ustawy o zabezpieczaniu imprez masowych	M1P_U03 M1P_U05
K1P_U18	Potrafi rozpoznać zaburzenia psychiczne na podstawie wywiadu i badania przedmiotowego i udzielać pomocy medycznej u pacjenta z tymi zaburzeniami	M1P_U03 M1P_U04 M1P_U05
K1P_U19	Potrafi identyfikować stresory w zawodzie ratownika medycznego i jest w stanie umiejętnie zastosować techniki radzenia sobie ze stresem	M1P_U11
K1P_U20	Potrafi zaplanować działanie z zakresu profilaktyki i prewencji chorób w oparciu o analizę zagrożeń zdrowotnych	M1P_U10
K1P_U21	Analizuje czynniki wpływające na politykę zdrowotną państwa	M1P_U04
K1P_U22	Potrafi przygotować analizę rynku medycznego w Polsce i sprawnie zarządzać jego zasobami	M1P_U06 M1P_U08

K1P_U23	Planuje działania z zakresu prowadzonej działalności gospodarczej	M1P_U10
K1P_U24	Potrafi przekazać wiedzę i umiejętności z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej i kwalifikowanej pierwszej pomocy	M1P_U05 M1P_U10
K1P_U25	Potrafi prawidłowo prowadzić dokumentację medyczną w zespołach wyjazdowych i szpitalnych oddziałach ratunkowych	M1P_U09
K1P_U26	Przygotowuje raport pisemny i ustny o stanie pacjenta i zastosowanych działaniach ratunkowych.	M1P_U12 M1P_U13
K1P_U27	Potrafi analizować własne błędy i wyciągać wnioski celem doskonalszego udzielania pomocy medycznej	M1P_U07
K1P_U28	Posiada umiejętność krytycznego korzystania ze źródeł informacji zawartych w literaturze medycznej w formie papierowej i elektronicznej poprzez analizę ich treści	M1P_U06
K1P_U29	Potrafi interpretować dane liczbowe i wykorzystywać je w pracach naukowych	M1P_U08
K1P_U30	Wykorzystuje programy komputerowe celem usprawnienia zadań ratowniczych	M1P_U06
K1P_U31	Obsługuje systemy przesyłu danych wykorzystywane w pogotowiu ratunkowym	M1P_U06
K1P_U32	Potrafi samodzielnie stawiać cele badań naukowych i analizować ich wyniki i sprawnie wyciągać wnioski.	M1P_U08
K1P_U33	Stosuje się do zasad aseptyki i antyseptyki	M1P_U05 M1P_U07
K1P_U34	Potrafi odebrać poród w warunkach pozaszpitalnych	M1P_U02 M1P_U05
K1P_U35	Przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia przemoc w tym przestępstw na tle seksualnym	M1P_U04 M1P_U05
K1P_U36	Doskonali umiejętność pływania i wspinaczki	M1P_U11
K1P_U37	Potrafi wykorzystać umiejętności ruchowe w działaniach ratowniczych na lądzie i w wodzie	M1P_U11
K1P_U38	Zna język angielski w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się z pacjentem i członkami innych zespołów ratowniczych oraz pozwalającym na korzystanie z anglojęzycznej literatury medycznej, a także komunikuje się z pacjentem niedosłyszającym	M1P_U14
K1P_U39	Rozpoznaje stany nagłego zagrożenia życia, wykonuje podstawowe i zaawansowane czynności ratujące życie pacjenta, w tym także w neonatologii, dermatologii, onkologii a także pacjenta w opiece długoterminowej	M1P_U02 M1P_U04 M1P_U05

K1P_U40	Umie wykonać wybrane standardowe i zaawansowane procedury i czynności ratownika medycznego	M1P_U02 M1P_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1P_K01	Jest gotów do współpracy i podporządkowania się poszczególnym członkom zespołu i pozostałym jednostkom systemu	M1P_K02 M1P_K04
K1P_K02	Zachowuje krytycyzm w ocenie sytuacji i postępowaniu w sytuacjach nagłego zagrożenia zdrowotnego	M1P_K02
K1P_K03	Wykazuje odpowiedzialność w podejmowanych działaniach ratowniczych	M1P_K02 M1P_K03
K1P_K04	Dbą o poziom sprawności fizycznej niezbędnej dla sprawnego przeprowadzania działań ratowniczych na lądzie i wodzie	M1P_K09
K1P_K05	Systematycznie wzbogaca wiedzę i umiejętności medyczne poprzez różne formy samokształcenia i zorganizowane kursy medyczne	M1P_K01
K1P_K06	Dbą o bezpieczeństwo własne i zespołu poprzez umiejętne stosowanie środków ochrony osobistej oraz prawidłową ocenę miejsca zdarzenia	M1P_K07
K1P_K07	Przestrzega praw pacjenta w tym tajemnicy lekarskiej, a w swoich działaniach stosuje się do norm etycznych i moralnych. Z godnością i szacunkiem odnosi się do zwłok i szczątków ludzkich	M1P_K03
K1P_K08	Potrafi umiejętnie kierować zespołem zachowując wrażliwość na potrzeby poszczególnych członków zespołu	M1P_K04
K1P_K09	Jest wrażliwy na potrzeby pacjentów jednocześnie zachowując krytycyzm w kontakcie z poszkodowanym	M1P_K03
K1P_K10	Popularyzuje wiedzę z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej	M1P_K05
K1P_K11	Określa skutki wpływu sytuacji kryzysowych na podejmowane działania ratownicze	M1P_K06
K1P_K12	Przestrzega zasad zdrowego trybu życia	M1P_K05 M1P_K07
K1P_K13	Identyfikuje problemy pacjenta analizując dane z wywiadu oraz sygnały pozawerbalne	M1P_K08
K1P_K14	Wyjaśnia poszkodowanemu istotę jego choroby czy urazu, zapewniając mu jednocześnie wsparcie psychiczne	M1P_K03
K1P_K15	W swojej pracy zawodowej odznacza się kreatywnością i konsekwencją przez stałe udoskonalanie warunków pracy	M1P_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 180.

III. PRAKTYKA:

Wymiar, charakter i miejsce realizacji praktyk musi zapewniać uzyskanie opisanych w efektach kształcenia kompetencji zawodowych.

Zawodowa praktyka – miejsce realizacji i wymiar praktyk

Praktyka zawodowa	godziny	punkty ECTS
Szpitalny Oddział Ratunkowy	280	7
Jednostka Terenowa Straży Pożarnej	40	1
Stacja Pogotowia Ratunkowego	80	2
Ogółem	400	10

Praktyki powinny zapewnić studentom zdobycie podstawowego i niezbędnego do pracy ratownika medycznego doświadczenia i obejmować:

- 1) praktykę z zakresu technik zabiegów medycznych i opieki pielęgniarstwa,
- 2) praktykę z zakresu organizacji i funkcjonowania jednostek systemu ratownictwa,
- 3) praktykę z zakresu medycznych czynności ratunkowych,
- 4) praktykę z zakresu procedur klinicznych medycyny ratunkowej,
- 5) praktykę z zadań dysponenta zespołów ratownictwa medycznego,

Efekty kształcenia dla kierunku **Teologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek studiów należy do obszarów kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych:** kierunek przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie nauk humanistycznych, dziedziny nauk teologicznych oraz obszaru wiedzy w zakresie nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, dyscypliny naukowej: pedagogika.
3. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** jednolite studia magisterskie (10/12 semestrów).
5. **Absolwent:** posiada gruntowną wiedzę teologiczną. Jest przygotowany do podejmowania określonych działań wspierających Kościół rzymskokatolicki w wypełnianiu jego zadań na świecie. Potrafi podjąć administracyjną, organizacyjną lub wychowawczą pracę w placówkach parafialnych w Polsce i misjach zagranicznych. Jest przygotowany do pracy w świeckich instytucjach i ośrodkach zajmujących się podejmowaniem działań i świadczeniem usług edukacyjno-kulturalnych. Posiada umiejętności współpracy w zespołach wychowawców zajmujących się formacją intelektualną oraz religijną dzieci i młodzieży w organizacjach pozarządowych. Posiada przygotowanie pedagogiczne oraz kwalifikacje niezbędne do pracy na stanowisku nauczyciela w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.
6. **Objaśnienie oznaczeń:**
  - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
  - b) A - profil ogólnoakademicki
  - c) W - kategoria wiedzy
  - d) U - kategoria umiejętności
  - e) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
  - f) H1A, H2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego i drugiego stopnia
  - g) S2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
  - h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów teologia- po ukończeniu studiów jednolitych magisterskich absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
KA_W01	Charakteryzuje metodę badań teologicznych w zakresie biblistyki, teologii systematycznej i przedmiotów pokrewnych	H2A_W01 H2A_W03
KA_W02	Przedstawia treść Pisma Świętego Starego i Nowego Testamentu oraz zagadnienia z zakresu teologii słowa Bożego i sakramentów	H2A_W01 H2A_W03 H2A_W04 H2A_W06 H2A_W09
KA_W03	Wyjaśnia terminologię nauk teologicznych i jej korzenie grecko-łacińskie	H2A_W02
KA_W04	Przedstawia koncepcje człowieka	H2A_W04
KA_W05	Przedstawia różne koncepcje ontologii ze szczególnym uwzględnieniem metafizyki klasycznej	H2A_W04
KA_W06	Przedstawia różne koncepcje filozoficznego opisu i wyjaśniania świata przyrody	H1A_W02 H1A_W04
KA_W07	Charakteryzuje teorie i metodologię teologii, dającą możliwość specjalizacji w ramach studiów trzeciego stopnia	H2A_W03 H2A_W05 H2A_W06
KA_W08	Przedstawia dzieje filozofii od okresu starożytności do współczesności	H1A_W02 H1A_W04
KA_W09	Omawia teorie muzyki kościelnej i sztuki sakralnej	H1A_W04 H1A_W05
KA_W10	Wymienia teorie z zakresu logiki	H1A_W02 H1A_W04
KA_W11	Przedstawia zagadnienia teologiczne zgodnie z tradycją i historią teologii	H2A_W02 H2A_W04 H2A_W06
KA_W12	Przedstawia zagadnienia dogmatyczne zgodnie z nauczaniem Kościoła po Soborze Watykańskim II	H2A_W02 H2A_W04
KA_W13	Przedstawia zagadnienia dialogu ekumenicznego, międzyreligijnego, światopoglądowego i z kulturą	H1A_W02 H2A_W04 H2A_W05 H1A_W06
KA_W14	Streszcza treść dokumentów współczesnego nauczania Kościoła przedstawia zasady nowej ewangelizacji według Soboru Watykańskiego II	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W06
KA_W15	Przedstawia współczesne koncepcje teologiczne interpretujące nauczanie Kościoła	H2A_W02 H1A_W04 H2A_W06

KA_W16	Omawia dzieje Kościoła od epoki starożytności do czasów współczesnych oraz dzieje papieżstwa w wieku XX	H2A_W04
KA_W17	Wymienia historyczne, filozoficzne i antropologiczne argumenty teologiczno-moralne	H2A_W04
KA_W18	Przedstawia idee przewodnie nauczania soborów powszechnych	H2A_W04
KA_W19	Omawia standardy tworzenia tekstów naukowych	H2A_W01
KA_W20	Opisuje treść symboli i gestów religijnych i liturgicznych oraz roku liturgicznego, związanych z obrzędowością Kościoła i pobożnością ludową	H2A_W04 H2A_W06 H2A_W09
KA_W21	Przedstawia szkoły duchowości i modele duchowości chrześcijańskiej	H2A_W04 H2A_W06
KA_W22	Identyfikuje rodzaje sumienia ludzkiego	H2A_W04
KA_W23	Opisuje proces rozwoju religijnego osoby ludzkiej, z uwzględnieniem egzystencjalnej wartości sakramentów	H2A_W04 H2A_W06
KA_W24	Opisuje Kościół jako wspólnotę funkcjonującą jako instytucja podlegającą prawu administracyjnemu	H2A_W04 H2A_W05
KA_W25	Omawia różnice między doktrynami poszczególnych tradycji chrześcijańskich i religijnych	H2A_W04 H1A_W06
KA_W26	Charakteryzuje proces i uwarunkowania rozwoju religijno-duchowego oraz jego zagrożenia, z uwzględnieniem teorii kierownictwa duchowego i spowiedzi	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W06
KA_W27	Omawia stanowiska współczesnych ośrodków badawczych w zakresie teologii	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W06
KA_W28	Omawia koncepcje filozoficzne z uwzględnieniem stanowiska wybranych ośrodków badawczych w zakresie filozofii	H1A_W04 H2A_W06 H1A_W05
KA_W29	Definiuje kulturotwórcze cechy Kościoła i teologii	H2A_W07
KA_W30	charakteryzuje zasady interpretacji tekstu teologicznego	H1A_W09
KA_W31	Definiuje elementy określające naturę języka pod względem historycznych zmian i teologicznych znaczeń	H2A_W09
KA_W32	Przedstawia życie kulturalne, ze szczególnym uwzględnieniem kultury chrześcijańskiej	H1A_W07 H2A_W10
KA_W33	Wskazuje relacje między strukturami i instytucjami społecznymi i kulturalnymi	H2A_W07 H2A_W10
KA_W34	Przedstawia zagadnienie religijności w ujęciu filozoficznym, wyznaniowym, kulturowym	H2A_W02 H2A_W03
KA_W35	Przedstawia człowieka jako osobę i twórcę kultury	H2A_W02 H2A_W03 H1A_W07 H2A_W10

KA_W36	Charakteryzuje podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego	H2A_W08
KA_W37	Przedstawia wnioski właściwe dla badań nauk przyrodniczych, które są istotne dla teologii	H2A_W05
KA_W38	Definiuje pojęcia stanowiące ogólne normy prawa kanonicznego; wyjaśnia prawa i obowiązki osób fizycznych w Kościele; charakteryzuje cele i przymioty małżeństwa; charakteryzuje normy prawne organizujące sakramenty Kościoła; prezentuje przebieg procesu karnego sądowego i administracyjnego	S2A_W07 S2A_W04
KA_W39	Opisuje biologiczne mechanizmy zachowań człowieka i procesy poznawcze oraz rozwój osobowości i jej zaburzenia	H2A_W02 H2A_W04
KA_W40	Wymienia biologiczne oraz społeczne czynniki rozwoju człowieka i źródła różnic indywidualnych	H2A_W02 H2A_W04
KA_W41	Charakteryzuje sylwetkę ucznia w każdym wieku oraz prawidłowe i zaburzone zachowania dzieci i młodzieży	H2A_W04 S2A_W04
KA_W42	Wyjaśnia zależności między wychowaniem a rozwojem	H2A_W04
KA_W43	Charakteryzuje pracę opiekunczo-wychowawczą z uczniami w przedszkolu i szkole	H2A_W04 S2A_W02
KA_W44	Definiuje zasady, metody i formy pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole	H2A_W04 S2A_W07
KA_W45	Charakteryzuje proces poznawania uczniów i adaptacji dziecka w szkole oraz pojęcie dojrzałości szkolnej	H2A_W04 S2A_W06
KA_W46	Opisuje system oświaty w Polsce i zasady bezpieczeństwa w szkole	H2A_W04 H2A_W10
KA_W47	Przedstawia klasę szkolną jako środowisko edukacyjne i omawia progi edukacyjne	H2A_W04 H2A_W03
KA_W48	Opisuje potrzeby edukacyjne i formy kształcenia oraz współpracę z rodzicami uczniów szczególnie uzdolnionych i niepełnosprawnych	H2A_W04 S2A_W06
KA_W49	Opisuje style komunikowania się uczniów i nauczycieli wraz z barierami komunikacyjnymi	H2A_W04
KA_W50	Opisuje podstawowe terminy z zakresu pedeutologii, ewolucję funkcji zawodowych nauczyciela i współczesne orientacje w edukacji nauczycielskiej	H2A_W01 H2A_W02 H2A_W04
KA_W51	Charakteryzuje kompetencje współczesnego nauczyciela, omawia jego warsztat pracy oraz społeczne i osobowościowe uwarunkowania jego osoby	S2A_W04 S2A_W05 S2A_W06
KA_W52	Charakteryzuje funkcje ewaluacji i autoewaluacji w pracy nauczyciela religii i omawia syndrom wypalenia zawodowego nauczyciela	H2A_W07 S2A_W05

KA_W53	Opisuje rodzaje oraz style i sposoby rozwiązywania konfliktów w interakcjach nauczyciel – uczeń, nauczyciel – grupa uczniów	H2A_W04 S2A_W04
KA_W54	Opisuje rodzaje kreatywności i refleksyjności oraz etapy rozwoju zawodowego nauczyciela	S2A_W05
KA_W55	Omawia prawidłowe nawyki posługiwania się narządem mowy	H2A_W04
KA_W56	Przedstawia proces nauczania-uczenia się oraz miejsce dydaktyki wśród innych dyscyplin pedagogicznych	H2A_W02 H2A_W04
KA_W57	Wskazuje zasady dotyczące diagnozy psychopedagogicznej, środowiska wychowawczego rodziny i szkoły, poradnictwa pedagogicznego, postępowania terapeutycznego	H2A_W04 S2A_W06
KA_W58	Omawia zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci i młodzieży	H2A_W04 S2A_W06
KA_W59	Omawia proces i metody diagnozy i terapii pedagogicznej	H2A_W04
KA_W60	Wyjaśnia rolę i miejsce szkoły wśród instytucji wspomagających rozwój jednostki i społeczeństwa	H2A_W04 S2A_W03
KA_W61	Wskazuje wymagania ogólne i szczegółowe przedmiotu nauczanie religii na wszystkich etapach edukacyjnych	S2A_W01
KA_W62	Wylicza i charakteryzuje rodzaje prac domowych i opisuje ich znaczenie dla samokształcenia ucznia	H2A_W03 H2A_W07
KA_W63	Omawia rodzaje technik informacyjnych (arkusze kalkulacyjne, bazy danych, prezentacji multimedialnych) i działanie tablicy interaktywnej	H2A_W04
KA_W64	Wyjaśnia możliwości wykorzystania komputera na lekcji religii oraz zasady tworzenia projektów edukacyjnych z wykorzystaniem technologii informacyjnej	H2A_W02 H2A_W01
KA_W65	Charakteryzuje poradnictwo edukacyjno-zawodowe	H2A_W02
KA_W66	Charakteryzuje strukturę, cele i treści wybranych programów i podręczników do nauczania religii	S2A_W01
KA_W67	Definiuje miejsce nauczania religii w programie dydaktyczno-wychowawczym przedszkola i szkoły	H2A_W04 S2A_W07
KA_W68	Charakteryzuje formy pracy, metody, środki dydaktyczne i zasady nauczania religii w przedszkolu i szkole	H2A_W04 S2A_W06
KA_W69	Wyjaśnia rolę ucznia i nauczyciela w nauczaniu religii w przedszkolu i szkole	H2A_W04 S2A_W07
KA_W70	Omawia wymagania ogólne i szczegółowe w zakresie nauczania religii w przedszkolu i szkole oraz schemat scenariusza lekcji religii	H2A_W03 S2A_W06
KA_W71	Omawia etapy planowania działalności edukacyjnej i sposoby oceniania oraz kontroli osiągnięć edukacyjnych w toku lekcji religii	H2A_W03 H2A_W07

KA_W72	Omawia korelację w edukacji szkolnej i możliwości realizowania projektów edukacyjnych w nauczaniu religii	H2A_W05 H2A_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
KA_U01	Rozpoznaje poszczególne elementy procesu myślenia i poznania oraz zachowuje zgodność myślenia i argumentacji z zasadami logiki	H1A_U02
KA_U02	Rozpoznaje różne strategie argumentacyjne oraz ich wartość filozoficzną, zwłaszcza z odniesieniem do problemu istnienia bytu boskiego i człowieka	H2A_U01
KA_U03	Interpretuje treść źródeł skryptyrystycznych (Pismo Święte, Tradycja, Nauczanie Kościoła, nauczanie teologów) zgodnie z założeniami szczegółowych metod teologicznych	H2A_U01 H2A_U02 H1A_U06
KA_U04	Dokonuje syntezy danych biblijnych z odniesieniem do problematyki teologicznej i etycznej	H2A_U01 H2A_U04
KA_U05	Ujmuje treści doktrynalne kerygmatycznie w formie homilie oraz innych wystąpień związane z działalnością duszpasterską	H2A_U01 H1A_U02
KA_U06	Odnajduje różnice i związki pomiędzy różnymi opiniami teologicznymi	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U06
KA_U07	Integruje wiedzę ze źródeł biblijnych i nauczania Kościoła z problematyką teologii systematycznej oraz wiedzę z zakresu teologii systematycznej z problematyką przedmiotów pokrewnych	H2A_U01 H2A_U02
KA_U08	Integruje wiedzę z zakresu teologii systematycznej i przedmiotów pokrewnych z liturgią i obrzędowością Kościoła katolickiego	H2A_U01 H2A_U02 H1A_U06
KA_U09	Integruje wiedzę z zakresu teologii pastoralnej i misyjnej działalności Kościoła katolickiego z założeniami nowej ewangelizacji	H2A_U02 H1A_U06 H2A_U01 H2A_U08
KA_U10	Interpretuje problemy egzystencjalne związane z życiem religijnym	H2A_U02 H2A_U06
KA_U11	Odróżnia herezje i błędy doktrynalne od nauki ortodoksyjnej	H1A_U02 H1A_U06
KA_U12	Interpretuje problemy egzystencjalne związane z trudnościami w przestrzeganiu zasad moralności chrześcijańskiej i ocenia ludzkie czyny według zasad moralnych	H1A_U02 H2A_U06
KA_U13	Odnajduje podobieństwa i różnice pomiędzy wyznaniem chrześcijańskimi, religie niechrześcijańskie, wierzeniami i sektami	H1A_U02 H1A_U06
KA_U14	Formułuje wnioski teologiczne dotyczące dylematów etyczno-moralnych i religijnych	H2A_U01 H2A_U02 H1A_U04 H2A_U06

KA_U15	Interpretuje podstawowe źródła teologiczne z wykorzystaniem tekstów obcojęzycznych	H2A_U01 H1A_U02 H2A_U03
KA_U16	Projektuje plan rozwoju własnych zdolności i kariery zawodowej, z uwzględnieniem wymogów odpowiadających prawu kanonicznemu	H2A_U03
KA_U17	Wykorzystuje w teologii wiedzę z dyscyplin należących do obszaru nauk humanistycznych	H2A_U01 H2A_U04 H2A_U05
KA_U18	Odnajduje powiązania pomiędzy elementami chrześcijańskiego dziedzictwa doktrynalnego a współczesnym stanem wiedzy teologicznej	H2A_U02 H2A_U06 H2A_U08
KA_U19	Krytycznie ocenia różne poglądy teologiczne i światopoglądowe formułuje wnioski teologiczne przeznaczone do dyskusji światopoglądowej	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U04 H2A_U05 H2A_U06 H2A_U08
KA_U20	Rozpoznaje zasadnicze różnice między filozoficznym ujęciem przyrody a podejściem nauk empirycznych	H2A_U02 H2A_U04 H1A_U05
KA_U21	Planuje swój udział w dialogu ekumenicznym i międzyreligijnym	H2A_U02 H2A_U03
KA_U22	Prezentuje opracowania krytyczne w formie naukowej oraz popularyzujące teologię w formie wypowiedzi ustnych i pisemnych	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03 H1A_U05 H1A_U06 H2A_U07 H2A_U08
KA_U23	Wyjaśnia zjawiska społeczne oraz wzajemne relacje między nimi zgodnie z założeniami nauczania Kościoła	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U04 H2A_U05 H1A_U06
KA_U24	Rozwiązuje problemy egzystencjalne natury duchowo-religijnej posługując się systemami normatywnymi, normami i regułami opartymi na chrześcijańskiej hierarchii wartości, uwzględniając procesy psychologiczne i dostosowując wiedzę z zakresu kierownictwa duchowego do okoliczności udzielanej posługi duszpasterskiej	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05
KA_U25	Projektuje plan współpracy z podmiotami działalności kulturalnej, edukacyjno-wychowawczej, społecznej i charytatywnej oraz ekumenicznej	H2A_U01 H2A_U03 H2A_U07 H2A_U08

KA_U26	Formułuje wnioski skierowane do świeckich podmiotów prawnych, w sprawach związanych z naruszeniem dóbr osobowych, administrowaniem parafią i majątkiem kościelnym	H2A_U01
KA_U27	Planuje działalność charytatywną i wychowawczą, w zakresie liturgii, duszpasterstwa ogólnego, specjalistycznego i powołaniowego	H2A_U03 H2A_U01 H2A_U04 H2A_U08 H2A_U06
KA_U28	Planuje udział w dialogu interdyscyplinarnym w języku polskim i w wybranym języku obcym	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U04 H2A_U08 H2A_U09 H2A_U10
KA_U29	Przygotowuje prace pisemne w języku polskim i z wykorzystaniem wybranego języka obcego na poziomie B+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U02 H2A_U03 H1A_U06 H2A_U07 H2A_U08 H2A_U09 H2A_U11
KA_U30	Przygotowuje wystąpienia ustne w języku polskim i z wykorzystaniem wybranego języka obcego na poziomie B+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U02 H2A_U03 H1A_U06 H2A_U07 H2A_U08 H2A_U10 H2A_U11
KA_U31	Wykorzystuje w badaniach źródła w języku łacińskim i greckim	H2A_U09
KA_U32	Przygotowuje pracę magisterską z zakresu teologii lub dyscyplin pomocniczych (historia, filozofia)	H2A_U09 H2A_U11
KA_U33	Integruje wiedzę z zakresu historii sztuki z administracją dobrami materialnymi Kościoła katolickiego	H2A_U01 H2A_U05 H2A_U07
KA_U34	Posługuje się podstawowymi zasadami prawa kanonicznego	S2A_U02
KA_U35	Rozpoznaje poszczególne procesy poznawcze oraz źródła różnic indywidualnych i rodzaje osobowości	H2A_U06 H2A_U10
KA_U36	Projektuje techniki poznawania uczniów, rozpoznaje prawidłowe i zaburzone formy zachowania dziecka oraz przejawy niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej	H2A_U06 H2A_U05 S2A_U03 S2A_U05 S2A_U09
KA_U37	Rozpoznaje zasady, metody i formy nauczania i wychowania, organizuje pracę opiekuńczo-wychowawczą z dziećmi w przedszkolu i szkole	H2A_U06 H2A_U10 S2A_U07

KA_U38	Analizuje stopień adaptacji dziecka w szkole	H2A_U06 S2A_U03
KA_U39	Projektuje program współpracy nauczyciela religii z rodzicami	H2A_U04 H2A_U09
KA_U40	Projektuje działania edukacyjne w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz szczególnych uzdolnień uczniów	H2A_U06 S2A_U07
KA_U41	Proponuje odpowiednie metody i techniki nauczania religii	H2A_U06 S2A_U07
KA_U42	Analizuje style komunikowania się uczniów i nauczycieli oraz formy posługiwania się narządem mowy	H2A_U06 S2A_U03
KA_U43	Projektuje sposoby rozwoju refleksyjności i kreatywności oraz zadania na poszczególne etapy rozwoju zawodowego nauczyciela religii	H2A_U03 H2A_U02
KA_U44	Projektuje postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne oraz analizuje narzędzia pomiaru kompetencji uczniów	H2A_U05 H2A_U06 S2A_U03
KA_U45	Analizuje proces nauczania religii i programy oraz podręczniki do nauczania religii	H2A_U01 S2A_U06
KA_U46	Analizuje dokumenty oświatowe	H2A_U01
KA_U47	Projektuje pomoce dydaktyczne z wykorzystaniem technologii informacyjnej (arkusze kalkulacyjne, bazy danych, prezentacji multimedialnych) i działanie tablicy interaktywnej	S2A_U05 H2A_U03
KA_U48	Konstruuje scenariusze lekcji religii i projektuje zajęcia pozalekcyjne	S2A_U07
KA_U49	Projektuje proces nauczania religii i sposoby oceny efektów pracy ucznia i jego rozwoju na lekcji religii w przedszkolu i szkole	H2A_U06 S2A_U05
KA_U50	Projektuje i realizuje lekcje religii z zastosowaniem form, metod i środków dydaktycznych wielostronnie aktywizujących uczniów	S2A_U02 S2A_U04 H2A_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KA_K01	Podjmuje działalność ewangelizacyjną w różnych formach działalności kościelnej, zwłaszcza homiletycznej, katechetycznej i animacyjnej w grupach apostoelskich	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K03
KA_K02	Organizuje warunki do uzupełniania wiedzy i umiejętności, dla siebie i innych, uwzględniając przygotowanie do świadomego korzystania z posługi sakramentalnej	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K03
KA_K03	Upowszechniania wartości chrześcijańskie w kulturze masowej	H2A_K03
KA_K04	Uwzględnia potrzeby społeczne oraz osób indywidualnych w podejmowanej tematyce badawczej	H2A_K03

KA_K05	Rozwiązuje problemy badawcze i egzystencjalne interdyscyplinarnie, tzn. z uwzględnieniem kompetencji dyscyplin naukowych: filozofia, historia, religioznawstwo, pedagogika, psychologia, prawo kanoniczne	H2A_K04
KA_K06	Bierze udział w rozstrzyganiu dylematów egzystencjalnych i doktrynalnych (zwłaszcza etyczno-moralnych) związanych z potrzebami społecznymi i osób indywidualnych	H2A_K02 H2A_K03 H2A_K04 H2A_K06
KA_K07	Utrzymuje kontakt z podmiotami odpowiedzialnymi za kształtowanie współczesnej kultury oraz podejmuje działania administracyjne i gospodarcze na rzecz zachowania dziedzictwa kultury chrześcijańskiej w odniesieniu do dóbr materialnych Kościoła	H2A_K02 H2A_K03 H2A_K04 H2A_K06
KA_K08	Utrzymuje kontakt z ośrodkami i szkołami badawczymi w zakresie teologii	H2A_K01 H2A_K04 H2A_K06
KA_K09	Uczestniczy w dialogu ekumenicznym, międzyreligijnym, światopoglądowym, międzykulturowym	H2A_K02 H2A_K03 H2A_K06
KA_K10	Integruje tradycję apostołską Kościoła z działalnością kulturalną i ewangelizacyjną w skali regionu, kraju i kontynentu	H2A_K04 H2A_K05 H2A_K06
KA_K11	Dyskutuje o funkcjonowaniu człowieka w środowisku i przewiduje zachowania dzieci w zależności od czynników środowiskowych	H2A_K04 S2A_K04
KA_K12	Dyskutuje na temat zasad, metod i form nauczania i wychowania w pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu i szkole	H2A_K04 S2A_K04
KA_K13	Organizuje proces adaptacji dziecka w szkole i dyskutuje o formach kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i szczególnie uzdolnionych	H2A_K04 S2A_K04
KA_K14	Inicjuje wśród uczniów pozytywne nastawienie do wprowadzania zmian w procesie nauczania religii	S2A_K03
KA_K15	Dyskutuje o procesach komunikowania się w klasie i barierach tych procesów oraz formach posługiwania się narządem mowy	H2A_K04 S2A_K04
KA_K16	Wykazuje kreatywność w pracy zespołowej i dzieli się zdobytą wiedzą, także podczas praktyk przedmiotowo-metodycznych w szkole	H2A_K02 S2A_K02 S2A_K06
KA_K17	Sprawnie wykorzystuje zdobytą wiedzę w zakresie korelacji lekcji religii z edukacją szkolną oraz opracowania i realizacji szkolnego programu wychowawczego	H2A_K05 S2A_K05

KA_K18	Efektywnie korzysta ze zdobytej wiedzy podczas planowania i zdobywanie wyższych stopni awansu zawodowego w szkole oraz dba o dalsze osobiste doskonalenie zawodowe	H2A_K01 S2A_K01
KA_K19	Szanuje cudze poglądy i sądy w zakresie korzystania z różnych rozwiązań metodycznych i podejmuje refleksję wobec tych rozwiązań, porozumiewa się z dyrekcją szkoły i z nauczycielami w zakresie metodyki nauczania religii	H2A_K02 H2A_K05 S2A_K02 S2A_K05 S2A_K06
KA_K20	Troszczy się o wszechstronny rozwój, niezbędny do bycia nie tylko nauczycielem, ale także wychowawcą i świadkiem wiary	H2A_K01 S2A_K01
KA_K21	Ocenia osiągnięcia szkolne uczniów, a także skuteczność własnych działań wychowawczych i dydaktycznych	H2A_K04 S2A_K01
KA_K22	Angażuje się w prace instytucji zajmujących się diagnozą zaburzeń i dysfunkcji występujących u dzieci i młodzieży	H2A_K02 S2A_K04
KA_K23	Dyskutuje o tworzeniu bardziej efektywnego procesu nauczania religii w przedszkolu i szkole, także z wykorzystaniem technologii informatycznej	H2A_K04 S2A_K01 S2A_K04
KA_K24	Formułuje postulaty dotyczące analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela religii	H2A_K04 S2A_K01

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Do uzyskania kwalifikacji studiów jednolitych magisterskich wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Jednolite studia magisterskie, liczba semestrów: 10/12, liczba punktów ECTS: 300/360.

III. PRAKTYKA:

Praktyka pedagogiczna, w wymiarze 30 godzin/2 ECTS, realizowana jest w przedszkolu, szkole podstawowej, gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej, w semestrze określonym w planie studiów, równoległe z zajęciami dydaktycznymi w uczelni. Celem praktyki pedagogicznej wprowadzającej jest kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz integracja zdobywanych umiejętności z procesem kształcenia. W trakcie realizacji tej części praktyki student podejmuje różnorodne formy aktywności, ale nie prowadzi samodzielnie zajęć. Celem jest również zapoznanie się ze specyfiką przedszkola lub szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.

Praktyka dydaktyczna w wymiarze 120 godzin/8 ECTS (przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu) i 60 godzin/4 ECTS (przygotowanie do nauczania drugiego przedmiotu/prowadzenia zajęć) realizowana jest w przedszkolu, szkole podstawowej, gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej, w semestrach określonych w planie studiów, równoległe z zajęciami dydaktycznymi w uczelni.

Celem praktyki dydaktycznej jest kształtowanie kompetencji dydaktycznych oraz integracja zdobywanych umiejętności z procesem kształcenia. W trakcie realizacji praktyki student podejmuje różnorodne formy aktywności oraz prowadzi samodzielnie zajęcia dydaktyczne. Zakres praktyki obejmuje zapoznanie się ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.

Praktyka duszpasterska, w wymiarze 240 godzin/23 ECTS, realizowana jest w parafii rzymskokatolickiej, do której student jest delegowany na podstawie dekretu właściwego przełożonego kościelnego. Celem j praktyki jest zapoznanie się studenta ze specyfiką pracy w duszpasterstwie parafialnym, w szczególności zadaniami parafii oraz sposobem jej funkcjonowania, organizacją i jej administrowaniem. Podczas praktyki student zdobywa także umiejętności współpracy w wieloosobowych zespołach duszpasterskich. W trakcie realizacji praktyki duszpasterskiej student podejmuje różnorodne formy aktywności, w tym samodzielnie projektuje oraz realizuje określone przedsięwzięcia. Praktyka realizowana jest poza zajęciami dydaktycznymi na uczelni.